

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . 6 „
Negyedévre . . . 3 „

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden
garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 2 fill.

Petitnél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért természetesen szerint min-
den négyzet centim. után
6 fill. számítatik.

Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Erzsébet-napja.

(Homonna, nov. 19.)

Igazán nagy csak az
a nemzet lehet, mely el-
hunyt nagyjainak emlékét
tisztelni és becsülni tudja!

Örömnapja volt a magyarnak *Szent-Erzsébet* napja. Ünneppá avatta a haza forrón szeretett egykori királyasszonya, az örök keletbe költözött *Erzsébet királyné*.

De megirigyelték az égbeliek a magyar nemzet oly kevés örömnapja közül ezt az egyet is és gyásznapot adtak cserébe.

Amily édes dalokat zeng a rege az Ő nagyságáról, népéhez való ragaszkodásáról, szeretetéről, szívjóságáról: oly fájó szívvel emlegeti ma nevét árván maradt magyar népe és szent áhitattal foglalja imába a „megdicsőült”-nek emlékét.

Ha végiglapozunk édes hazánk történelmének lapjain, ezer év fénylő napjaira, ezer esztendő bújára, bánatára emlékezik a magyar. Az elmúlt idők napjait emlegeti a hálás jelenkor. A honszerző Árpád, Szent-István, Kálmán, IV. Béla, a második honalapító, Nagy Lajos, Hunyady Mátyás. . . majd Bocskay, Bethlen, Rákóczy, a lángelműjű Széchenyi István, a szabadság, testvériség és egyenlőség nagy szóvivője Kossuth Lajos . . . mind oly nagyok ők, hogy csak hálánk és imádásunk nagyobb nálunk. Majd feltűnnek a harcoló félistenek, a névtelen hősök. . . A nemzet vergődik függetlenségéért és alkotmányáért. Bekövetkezik a száműzetés korszaka, mig Deák Ferenc, a haza bölcse, a béke viruló olajágát nyújtja át a nemzetnek.

Kibékül a koronás király nemzetével és fején ragyog Szent-István koronája. Fel-séges neje is, a nemzet jóságos géniusza, megkoronáztatik. Szívébe zárja a magyar nép alkotmányos királyát és felséges nejét. És a béke áldása alatt gyors fejlődésnek indul a haza.

De a népek sorsát vezérlő Gondviselés elfordult Magyarországtól és uralkodóját kegyetlen csapással sújtja, mely egyaránt érte szerető népének iránta rajongó szívét, Őszelő 10-ik napján 1898-ban jelenté egy geni távirat, hogy elvetemült gyilkos-kéz éles törrel átdöfte a magyart forrón szeretett királynéjának szívét.

E néhány szó hírére a nemzet száz-ezreinek ajka elnémult, szíve elszorult, térdre hullottak, gyászruhát öltöttek, templomaikba siettek és Istenhez fordultak vigaszért. . .

Vigasztalódásunk az legyen, hogy az Ő halála nem lesz az örök enyészet; mert hamvaiból kikél a hála és emlékezet hervadhatatlan virága; mert csak az halt meg igazán, kinek emléke nem marad meg a hátramáradtokban. De a ki nemzete jogainak kivívásáért küzdött, a ki nemzetének áldást hozó anyja volt: az nem lesz az enyészeté, mert a hála nem halt ki a jók szívéből.

Az Ő neve örökké él a hálás utódok ajkain, buzdító mintaképpül szolgálva, hogy Hozzája hasonlókká lehessünk.

Az Ő emlékezetének szentelte a homonnai polgári és felső kereskedelmi iskola tanárkara és tanulóifjúsága Szent-Erzsébet napját, nov.

19-ikét, hogy méltóképp lerójjá a hála és kegyelet adóját.

Ugray Lajos tanár vezetése mellett az ifjúsági énekkar mélabús gyászdala nyitotta meg az emlékünnepet, melyet Kováts József igazgató beszéde követett.

Összesereglettünk — mondá — a mi templomunkba, mely a művelődésnek és tökéletességnek melegágya is, hogy megemlékezzünk nemzetünk halhatatlan királynéjáról, ki nagyságával nagygyá tette nemzetünket is; mert ha van s nemzetnek pantheonja, melyet a hála emelt, van egy szent helye is hová záródokolhat lelkesedést tanulni és buzdulni a nagy példakön. A bécsi kapucinusok templomának kriptájában nyugvó királyné hamvadó porából kél ki az a mag, mely soha el nem fajuló új életerős ágakat hajt. . .

Majd két tanuló alkalmi költeményt szavalt, mely érzéssel és közvetlenséggel,

Az ünnepi beszédet Várossy Mihály, a költő- és írótanár tartotta, legendaszzerűen festve az elhunyt királyné élettörténetét.

A gyászünnepe a nemzeti Himnusz eléneklésével véget ért.

Hű magyarjai között áldott emléke örökké élni fog.

A piaristák vezetése alatt lévő sátoralja-ujhelyi rk. főgimnázium ifjúsága ma egy hete szentelt ünnepet *Erzsébet királyné* emlékének és a vármegye ősi székházának nagyermebe gyűjtötte össze a szívben, lélekben vele ünnepelt, előkelő és igen nagy számú közönséget. A jelen voltak élén a nagyteremben ott voltak *Hadik Béla* gróf főispán, *Matolai Etele* alispán is és a tanárok teljes számmal, a jobb- és baloldali kistermekben a félezernyi tanulóifjúság.

Az ünneplés a ma egy hetes számunkban közölt sorrend szerint d. e. 10 órától öt negyed óráig tartott. A műsorban szerepelt ifjakat, ugy-szintén az ifjúsági ének- és zenekart is, minden piésznél lelkesen és hosszasan tapsolta a hálás hallgatóság.

Ünnepi beszédet *Hám Sándor* dr. piarista-professzor mondott.

A magas szárnyalásu alkalmi beszédnek a szülőkhöz szólott „rationis particeps” része ez:

Ti édesanyák! Csevegő kis gyermeketek tündérmeséi közé vegyítsétek a jó Istennek a nevét. Hadd népesítse be szívetek reménye angyalokkal a menny csillagsátorát, — s a való életben tekintsen *itek* az angyalok helyettesítőinek. — S mondjátok meg neki, hogy van egy föld, a melyben őseinek a hamvai nyugszanak, — hogy ez a föld véres verejték árán termi meg a mindenrapi kenyeret, — s hogy ez a föld a Kárpátok földje! És vessétek a lelkébe, hogy:

A nagy világon e kívül
Ninesen számodra hely,
Áldjon vagy verjen sors keze!
Itt élned s halnod kell!

S ha e két fő erény: az istenfélelem és a hazaszeretet ártatlan kis gyermeketek szívében gyökeret ver, jutalmatok végtelen leszen!

Az első erény, mely a vallásosságból származik, az *alázatosság*, kedvessé teszi őt Isten és minden ember előtt; — a *szorgalom* megáldja őt lelki erővel emberi kötelességének teljesítésére, — s *nektek*, öreg napjaitokra, fáradságtokért és gondoskodástokért legfőbb, talán *egyetlen* vigasztalástokul és örömetekül megmarad — a *gyermeki hála!*

S hogy ez a nemzet megtarthassa gyermekeit az egyenes uton, az erkölcsi és hazafias erény útján: nektek, édes anyák, nagy segítségül támogatótok és példaadótok Magyarország apostoli királya, ki nemesak címében, de tet-teiben is: *istenes és hazafias apostol!*

Végy te is kedves ifjúság, a vallásos és haza iránt való kötelesség teljesítésében *tőle* példát. Ezt

a példaadást szentelje meg ünnepeltünknek, *Erzsébet* nagy királynénknak, magasztos emléke, ki *annyira* szeretett bennünket!

Nemzeted jövőjére nézve fejezte ki *legfőbb* óhaját a *költő* éneke:

Hogy a nemzet és királya
Egymást jól megértve:
Éljen — haljon királyáért,
Királya meg érte!

A Kossuth-szobor helye.

A sátoralja-ujhelyi Kossuth-szobor mely helyen leendő felállítására kérdéséhez most kell hozzászólnia a közvéleménynek, a lakosságnak és a vármegye minden polgárának. Nemesak azért, mert az a szobor a mi filléreinkből létesül, hanem főképp azért, mert egy hibás hely-kijelölés nemesak e városra, de az egész vármegye belátására örök homályt vethetne és könnyen nem reparálható helyzetet teremtene.

Á nélkül, hogy *Róna* József szobrász ur műérzékében kételkedném, vagy feltételezném azt, hogy adott véleménye befolyásoltatott, szöintén megvallom, hogy én arra — a jelen esetben — sulyt nem fektethetek; mert *Róna* ur a mi helyi viszonyainkat nem ismeri, egyszeri rövid szemle és a történeti előzmények ösmerete nélkül döntő válelményt nem is adhattott, a mit igazol az, hogy ő szakvéleménye első pontjában „két régi emlék áthelyezéséről” beszél, pedig a közkuton álló nimfa csak nem mondható régi „emlék”-nek, mert azt néhai Nyomárkay József, volt központi főszolgabíró, csak ugy ötletszerűen helyeztette a közkutra.

Előbb hozatott egy *törpe* alakot, egy Danubius gnómot, de az neki s a közönségnek sem nyervén meg tetszését, kicseréltette a most ott álló nimfával, (melyet előbb hátra-előre forgattak, mig mai helyzetében megtúrtek — *Szerk.*) a nélkül, hogy az Zemplén vármegyének vagy Sátoralja-Ujhely városnak bármily részben emléket képezne, vagy a *Róna* ur kifejesése szerint a „vitézek szobrát”-val voltaképpen pedig a győri inzurgens emlékoszloppal ekviparálható lenne.

Ezt a „vitézek területét” *Róna* ur is legalkalmasabbnak, legmegfelelőbbnek tartja; de — ugymond — a két régi emlék áthelyezése és az ottlévő „régí fák” megbolygatása nélkül a szobor kellőképp érvényre nem juthatna, annál fogva, (miután a Diána-kertbe célzott elhelyezéssel ő is elutasítón és helyesen végez) ajánlja a napi piacért, a melyhez — ugymond — mivel a Kossuth lakóháza és a régi Rákóczi-kastély is közel vannak, új, magasabb lépcsők, a tér befásítása és megfelelő parkirozása után a szobor pompásan mutathatna.

Hát hiszen igaz, hogy Kossuth Lajos egy pár évig az uradalmi lak és sikátor mellett lévő 206. összeírású számú abban a házban lakott, a mely alatt néhány év óta *lebuj-korcsma* van; de hogy az az uradalmi lak, a melyben most a gróf Wallisné ügyvédője, Ambrózy Nándor ur, lakik, Rá-

kóczi-kastély lenne: az nem úgy van, mert az az épület nincs 200 esztendő, azt Szirmay György a múlt század elején építtette.

A Rákóczi-családnak annyira nem volt Sátoralja-Ujhelyben megfelelő épülete — rezidenciája — kastélya, hogy Rákóczi Ferenc édes anyját, Zrinyi Ilonát, a szülés fájdalmait utközben lepvén meg, a Sátoralja-Ujhelyhez három kilométer távolban fekvő Borsi községbeli vadászlakban állapodott meg, — Sátoralja-Ujhelybe nem hajtatott, pedig oly helyzetben akár az orvosi, akár a szülésznői, akár egyéb szükséges gyors segítséget — ha volt volna hol megszállania — Ujhelyben még is inkább felválhatta volna, mint Borsiban.

De nem volt kastély, nem volt Rákóczi rezidencia Ujhelyben.*

A Rákócziak idejében Sátoralja-Ujhelynek az a része, a hol most az ugynevezett uradalmi kastély áll, kuriális zsellérség volt és azt a házat Szirmay György, Antalnak, Zemplénum megye történetíró főjegyzőjének az édes atyja a múlt század elején építtette. Rajta is volt a Szirmay-féle rákos címer.

Rajta van-e még most is: nem tudom, de valahol az uradalmi lomok között bizonyosan ott lesz.

Hogyan szállt Szirmayról Breczenheim hg-re: megmutatja az uradalmi levéltár** és talán azt is, hogy szerezték azt meg előbb Trautzon hercegtől, vagy Breczenheimtől a Szirmayak? Mert taksás funduson olyan polgári állású ur, mint Szirmay György volt, bizonyosan csak a fundus szabaddá tétele után épített ilyen nagy házat.

No hát, sem a jelenlegi korcsma-épület, sem az uradalmi Breczenheim-Wallis-féle lak nem kötik Kossuth emléket oly erősen a sátoralja-ujhelyi napi piac térhez, hogy a miatt el kellene, vagy el lehetne ejteni azt az eszmét, hogy Kossuth Lajos szobra Sátoralja-Ujhelyben mentül közelebb a vármegyházához, az ő órátori működésének első teréhez, a hol delejes szavával többször elragadta a vármegyét, 1831-ben pedig, a kolera dülása miatt fellázadni összecsoportosult népet (Balázsházy János után emelve szót — Szerk.) lecsendesítette, megnyugtatta — állítassák fel.

Ha művészeti szempontból az effektus, a hatás, nagyobb lenne is egy önálló, szabad téren, mint abban a hosszú keskeny kertben, a hol a „Győri emlék“ áll, kipótolja ezt a veszteséget illúzióknak: az a tudat, hogy Kossuth Lajos szobra közvetlenül közelében áll annak a vármegye-házának, a hol ő Magyarország önállóságra irányult törekvéséért és azokat a szent eszméket, a melyek az 1847/48-iki pozsonyi utolsó országgyűlés törvényeiben kifejezést nyertek a 30-as években, akkor hangoztatta, a mikor még táblabíró társai előtt azok az eszmék csak a távol jövő zenéjeként tüntek fel, a nép, a polgárság pedig arról álmodni sem szokott! . . .

Róna ur véleménye szerint: a „Vitézek területén“ lévő fákat meg kellene bolygatni, — a napi piac tért pedig be kellene ültetni, parkirozni.“

Hát, kérem, sokkal könnyebb — megszából — 10 fát kivágni, mint egy nagy élőfát úgy beültetni, hogy az meg is fogjon és leveles is maradjon, quia: ültetéskor a fákat meg szoktuk csonkázni, tehát néhány évig az effektus elmaradna, a Kossuth-szobornak pedig az 1902. évi szept. 18-án állania kell és az a park növekedésére nem várhat.***

Őszintén megvallva, én ezt a kérdést csak itthon a vármegye zöld asztalánál dönténém el, mert a mi helyi viszonyain-

* No az volt; de, hogy volt: az most mellékes és távol álló dolog.

** Meg az „Adalékok Zemplénum megye Történetéhez“ is, csak tessék bennök lapozgatni.

*** Nem fog állani, ha mindjárt a helykérdés felett így hajba kapunk. Tessék elhinni, hogy nem a hely teszi a Kossuth-szobrot, hanem, megfordítva: igen! Szerk.

kat csak mi ösmerhetjük gyökeresen.

Mi tudjuk, hogy az a napi piac tér már kétszer volt beültetve, de elpusztult és soha sem volt más, mint az éjjeli csavargók tanyája, azért mert megfelelő vasráccsozattal körülvéve nem volt és senki sem őrizte.

Hát ki mondhatja azt, hogy a szobor költségein felül most még erre is jutna pénz? t. i. a parkirozás, új kölépcsők, vasráccsozat és éjjel-nappali őrségre?

Méltóztassanak megmondolni, hogy arra a napi piac térre az egész városnak elődázhatatlan szüksége van; a nélkül el nem lehetünk, más alkalmas helyünk pedig, a hová át lehetne a napi piacot tenünk, nincs, ha csak a Hecksére vagy a Tornatérre nem akarjuk exponálni; de ez azért sem lehet, mert a városunkon átutazókra is tartozunk tekintettel lenni és nem akar-nám kitenni azt a szobrot annak a mindennapi megjegyzésnek, hogy annak oda lett helyezése miatt kell oly messze fáradozni, az utasoknak nélkülözni stb.

Sapientia pauca!

Bajusz József, id.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok ellenőrzésének kérdéséhez.

Irtá: Révész Emil.

Apáthy István, volt egyetemi tanár, jogászvilágunk egyik kitünősége, a kereskedelmi törvény tervezetéhez irt indoklásában a következőket mondja: „Megmutatta a tapasztalás itt is, a külföldön is, hogy az állami gyámkodás e téren semmi előnyvel sem jár, komoly biztosítékot nem nyújt sem a kormánynak, sem a társadalomnak, meg az üzletvilágnak sem. Teljességgel lehetetlen, hogy még a legjobban szervezett s leggondosabban eljáró közigazgatási gépezet is, a rohamosan előre rohanó, ezer és ezer alakot öltő a mindennapi élet minden rétegébe ható társulati mozgalmat minden részletében tanulmányozza, minden mozdulataiban ellenőrizze, minden kihágásainak elejét vegye, ezeket megbüntesse, vagy jóvátegye. Bebizonyította ellenkezően, főképp a három utolsó év annyi gyász-teljes eseménye (utalás az 1893. évi óriási pénzügyi válságra, melyet közönségesen „bécsi krach“-nak szokták nevezni), hogy a látszólagos állami gyámkodás és felülvizsgálat inkább elősegíti a szédelést, az értéketlen, vagy csalásra alapított vállalatok keletkezését és folytatását; a nagy közönség, bizván az állam vélt ellenőrzésében, mely nem vizsgálja, mihelyt társulatról van szó, kívül és mivel van dolga s néha-néha vakon odaengedi áldozatául vagyonát, megtakarított filléreit a legrosszabb, vagy legügyetlenebb vállalkozók és igazgatónak. . . .

Közel 30 éve, hogy e sorok napvilágot láttak és mit tapasztalunk, milyen kép tárul elénk napjainkban? Alighogy az egyik pénzintézet összeomlása okozta általános ijedségből, a közönség úgy a hogy felocsúdik, mely az emberek becsületességébe vetett hitnek hosszú időre való teljes megrendülését jelenti, máris a folyóiratok, hírlapok terjedelmes napihirekben és vezércikkekben, a pénzintézetek bukásának szomorú sorozatában újat jeleznek, óriási töké roncái fölött mondanak gyászbeszédeket, — anélkül, hogy abból az érdekeltektől tényleg okulat merítenék.

Pedig azt mondják a böleselkedők: hogy a szerencsétlenség az emberek legjobb iskolája. A fent idéztem sorok 1875-ből valók.

Hogy Apáthy István mennyire eszalódott várakozásaiban, midőn minden jót a teljes nyilvánosságtól várt és a törvényhez fűzött üdvös reményei mennyire nem valósultak meg, elégségesnek tartom, gyakorlatban lételének 24-ik évében, Nagy Ferenc dr., volt egyetemi tanár, jelenlegi államtitkárunknak a Szövetkezetről szóló 1898. évi XXIII. t. c.-hez irt bevezetőjéből, mely intézménynek tudvalevően gazdasági célozza mellett még erkölcsfejlesztő és művelődésterjesztő hivatása is van — a következőket adni, a hol így ír: „A keresk. törvény nem tudta elejét venni annak, hogy a gyengébb társadalmi osztályok, különösen a kisiparosok és kisbirtokosok felsegélyezésére és támogatására szolgáló ezen humanitárius irányú egyesületek a kapzsi nyereszédesi vágy kielégítésére és a tapasztalatban és hiszékeny emberek kizsákmányolására fel ne használtassanak.

Ennek bizonyosságául elég azon számos panasza utalni, melyek a szövetkezetek által üzött uzsora miatt emeltek; elég azokat a gyakori bűnpereket és bűnvizsgálatokat említeni, melyek az utolsó években szövetkezeti igazgatók és egyéb intézők ellen indítottak, a kik ravasz fondorlatoktól sem riadtak vissza, hogy az em-

bereket, a jótékonyág áldását osztó szövetkezetek köpenyegé alatt kifosszák s a kik üzemeiket annál sikeresebben folytathatták, mert magok a bíróságok is kényszerítve voltak, a törvény fogvatékosságánál fogva, a hálójukba kerített emberek filléreinek kiszajtolásánál segédkezetet nyújtani.“

Igy nyilatkozik a törvénynek a társulatok felügyeletére vonatkozó hiányosságáról a legilletékesebb tényező!

A következőkben (részben Vargha Gyula „A magyar hitelügy és hitelintézetek története“ című munkája nyomán és a külföldi folyóiratokból szerzett impresszióm alapján, különösen R. Beigel egyik cikkének hatása alatt igyekszem okát adni törvényünk ebbeli hiányosságainak röviden arra megjelölni, hogy mi az ellenőrző organumnak, a felügyelő bizottságnak, kötelessége; mit képes az így törvény útján reá rótt kötelességből valóságban teljesíteni; tehát minek a teljesítését várhatjuk tőle joggal, mit nem képes teljesíteni és miféle reformok volna-nának a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok üzlet és számvitelének intenzív ellenőrzése érdekében megvalósítandók?

Az 1875. évi t. c. az akkori politikai és gazdasági áramlatok hatása alatt az állami beavatkozásnak még a látszatát is kerülve, egészen szabadelvű alkotás akart lenni. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kezdeményezőinek (alapítók) és vezetőinek szigorú személyes felelősségével, a teljes nyilvánosság biztosításával több garanciát vélt nyújtani, mint a mit a legmesszebbre menő állami ellenőrzés nyújthat.

A lefolyt 26 év tanulmányai meggyőztek bennünket arról, hogy a teljes nyilvánosság és felelősség elve biz' alig vált be; a bíróság felügyelete voltaképp csak papíron van meg, de gyakorlati értéke egyenlő a nullával! A mérleg összeállítására, megszerkesztésére, a vagyonalkatrészek értékbecslésére vonatkozó szabályokat a törvény annyira általánosságban tárgyalja, hogy egyenesen a vállalatok belső házi ügyét képezi a számokat úgy sorakoztatni, csoportosítani, hogy sokszor nem csak a laikus (mert hisz azelőtt a mérleg a legtöbb esetben úgy is héteces könyv) de még a szakember sem tud eligazodni rajtuk. Az üzleti sáfárkodás végeredményét képező jövedelem megállapításánál a részvényes, vagy részjegyes vállalatok legalább tízféléképp szoktak eljárni, pedig annak valójában helyesen csak egy módja van! Jövedelmi mérleg kiállításáról a törvény említést sem tesz (veszteség-nyereség-kimutatás) bár annak ugyanolyan fontossága van, mint a vagyonmérlegnek (Aktívák—Passívák). A legtöbb vállalat ennek ugyan eleget tesz, de nincs is benne köszönet mert a hasonló jellegű nyereségekkel, veszteségekkel, szenvedő és cselekvő vagyonalkatrészekkel olyan összevonásokat végez, hogy ember legyen, a ki okos lesz belőle. Hiszen nem is azzal a céllal készül, hogy az igen t. nyilvánosság valamit értsen belőle!

A mérleg szabatosnak pedig csak akkor mondható, ha az lelkiismeretesen, helyesen meg-ejtett értékbecslés alapján készült és a gazdasági vállalat vagyonának egészében és részleteiben is valódi hű képét nyújtja. Nem sántít hasonlatom, ha azt mondom, hogy az így keletkezett igen sovány mérlegeknek majdnem minden 2-ik, 3-ik tétele 4-5 ismeretlenből álló egyenletet képez $(x + y + z + \dots = 260.343^{12})$, anélkül, hogy megadhatnák a mód akármelyik ismeretlent is kiszámítani.

Nem vagyok ama felfogásnak a barátja, hogy minden üdvözítő az államtól származik. Ha az üzleti intézménynek oly mély örvényei és veszedelmes szirtjei vannak, hogy még a kipróbált jellemek is hajótörést szenvedhetnek, úgy a törvényes garanciák pontjában bizonyára, a mint Lessing mondja: „Muss etwas faul sein.“ Ez a rohasztó kórányag bizony két irányban is kimutatható.

Az idézett törvény, midőn a felügyelő bizottságra a számvitel fölötti ellenőrzést bizta, oly terhet, oly felelősséget hárított rá, melynek a legjobb akarat sem tud megfelelni; más oldalról a felügyelő bizottságot súlyos személyes szavatossággal sújtja, ha a kieszt ellenőrzési kötelességének eleget nem tenné — a gyakorlati életben, a tapasztalatok alapján — akkor ha a kár már csakugyan bekövetkezett.

A múlt század második felében szemünk előtt lefolyt titáni átalakulás, az ipar és kereskedelem rohamos fejlődése, az ezzel kapcsolatos intenzívebb földmívelés, a gyári ipar körében történő nagyarányú munka megosztás gomba módra megszaportotta a nyilvános számadásra kötelezett, tehát részvényes és részjegyes vállalatokat is.

Jól jövedelmező magánvállalatok száza alakultak át társas vállalatokká, melyek azután a túl magas igazgatási költségeket meg nem bírván, vagy egyáltalában semmit, vagy nagyon keveset jövedelmeztek és jövedelmeznek. Ennek a magyarázata az, hogy a részvényes vállalatok

Folytatás az I. mellékletben.

nem egy csekély hányadánál nem a ténylegesen realizált, tehát valóságban beállott, hanem — szemfényvesztés végett — kalkulált nyereség kerül elosztásra. Az a bizonyos korsó aztán addig jár a kútra, míg egyszer csak eltörik! A problematikus nyereségek ily művészi kiszámítása nagyon fontos szerepet játszik a részvényes vállalatok katasztrófaiban! A milyen nyilvánvalók ezen a téren a visszaélések, épp oly lehetetlenség, hogy a törvényhozó ezek ellen pozitív segínyt nyújtson.

A törvény a mérleg megszerkesztésénél előírja ugyan, hogy a vagyonkatrészek miképp értékelendők, taksalándók, de épp ebben rejlik a bibi, a nehézség, melyik eljárás helyesebb: az értéket, vagy az árt szerepeltetni a mérlegben? Ez a Sphynx-szerű talány! Az érték és ár két ellentétes fogalom, melyek nem azonosíthatók és merőben ellentétes eredményekre vezetnek. A tisztán elméleti érték fogalmát pozitív számokkal határolni, meddő ki sérlet volna. Bár az érték képezi az ár szilárd alapját, de ezt majd az alulról, majd a felülről bekövetkező hullámzások, a különböző helyeken mintegy keresztülcselik.

Ezek a keresztelő vonalak sehol annyira fel nem ismerhetők, hogy minden időben az értékből az árhoz és vice-versa juthatnánk.

Ezt elérni a közgazdasági négyzetűsítésre volna, vagyis megoldhatatlan feladat, minek az a folyománya, hogy a leltár és a mérleg felállítására nem lehet általános érvényű törvényeket hozni.

Gyakorlati uton közelebb jutunk, legalább a részvényes vállalatoknál, a dolog lényegéhez, ha az összes vagyonkatrészeknek azt az értéket állítjuk b) a mérlegbe, a mely mellett fixitív nyereség és a társasági tőke apasztása és gyengítése ki van zárva. A leltári értékek helyes megállapításának nehézsége megkönnyíti természetesen a hamis szédelgő mérlegek létrejöttét. A míg az ily csalárd módon megállapított mérlegek ellen biz a törvény nagyon keveset segít, sőt bizonyos mértékben épp a törvénytel takaróznak, addig a hitelek tulságos engedélyezésével, avagy igénybevételével elkövetett szabálytalanságok a könyvekben nyomot hagynak, mert valahol, vagy egyszerre több helyt is, följegyzések alakjában ékeskednek.

A vagyonkatrészek értékelése, a leírások szabatos megállapítása és az egész számvitel fölötti ellenőrzés képeznék tehát a felügyelő bizottság teendőit.

Az a kérdés merül tehát fel, miképp gyakorolja ez az őrszem annyira fontos kötelességet?

A felelet majd szándék nélkül, majd szándékosan, majd nyitott, majd zárt szemekkel alszik dermesztő tehetetlenségben, legtöbb esetben tudatában sincs azon nagy anyagi és erkölcsi felelősségnek, melylyel tisztének tartozik. A számvitel felülvizsgálásához, megbírálásához majd a kedve, majd az ideje, de legtöbb esetben a szakértelmé hiányzik. Vidéki takarékpénztáraink igazgatóságaiban és felügyelő bizottságaiban kevés az olyan kereskedő, ki a mérleg helyességét és a számvitel fölötti ellenőrzést szakszerűen gyakorolni tudná!

Hát még a nem kereskedő ellenőrző közegek, pedig az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok többségét ezek képezik, noha ehhez a mesterséghez vajmi keveset értenek!

A mérlegtételeknek a zárlati eseményekkel való egyszerű összehasonlítását teljesen céltevesztett, felesleges munkának tartom, mert nem a formai, hanem a beható vizsgálaton mulik a dolog. Úgyetlen csalónak kell annak lenni, a ki nem tudná tettét, mesterségesen, legalább felszínen eltakarni, úgy, hogy az üzleti könyvek egyenlegei a mérleggel ne egyezzenek, de csak mesterségesen és felszínen, mert a szakszerű és alapos könyvvizsgálat okvetetlen felderítene az elburkolt szabálytalanságot, ha a könyvelési tételek eredetét, forrásait veszi vizsgálat alá és végig vizsgálja az összes könyveket egészen a mérlegig!

A felügyelő bizottság a közgyűlés elé terjesztett jelentésében majd mindig jóváhagyja az igazgatóság előterjesztéseit, számadásait helyeseknek, rendben lévőeknek nyilvánítja és ezzel majd szándékosan majd öntudatlanul elősegíti az érdekeltek félrevezetését.

Miniszterek, tisztek, gazdag tőkés stb. hozzá nem értők ülven a felügyelő bizottságokban, talán csak nem követelhetjük ezektől az előkelő uraktól, hogy heteken keresztül egyik fedezeti okmányt a másik után vizsgálva és a vonatkozó könyvbéli feljegyzésekkel összehasonlítva, állapítsák meg a számviteli jogi és valószínűségi értékét? Kérdezzünk meg közülök akár csak egyet is, hogy megkísérelte-e valaha társasága számvitelét komolyabban megismerni, annak mechanizmusába behatolni; vagy kedve volt-e valamelyiknek fedezeti okmányt okmány után, az egész könyvelési anyagot tételről-tételre megvizsgálni?

Ez magyarázza meg, hogy a felügyelő bizottság miért teszi magát túl törvénytábla kötelességén és miért fejlődött a társaság vezetésében résztvevő organizmussá. Ők irányítják vagy vezetik az igazgatósági tagok megválasztását, határoznak fontosabb üzletekről, vagy megadják hozzá a direktívát röviden és így az igazgatóságra marad a folyó ügyek elintézése, ez alatt a felügyelő-bizottság az ellenőrzést nem gyakorolja, részt vesz a vezetésben és ezzel az igazgatóság cselekményeiért a felelősségben osztozik, mi egyébként folytonos surlódásokra is szolgáltat okot. (Ezt különben a kodifikációs ánkét is hangsúlyozta annakidejében.)

(Végo köv.)

Vármegyei ügyek.

Az állandó választmány Hadik Béla gróf főispán előlétele mellett dec. hó 2-án (másodikán) d. e. 9 órakor a székház kistermében ülést tart.

Számonkérőszöki ülés lesz legközelebb a jövő hó 2-án, az állandó választmány tanácskozásának befejezése után.

Közgyűlés. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága Sátoralja-Ujhelyben legközelebb az 1901. évi dec. hó 3-án (harmadikán) tartja rendes közgyűlését, melynek legnevezetesebb tárgyairól a mai számunk „Hivatalos Rész“-ében olvasható elnöki körlevél szól tüzetesen.

A pót- és utadőügyekben felszólaló küldöttség **Matolai** Etele alispán elnöklése alatt f. hó 21-én ülésezett, mely alkalommal a f. év második felében beérkezett vármegyei pót-, törvényhatósági ut- és ebadó-ügyeket tárgyzó felszólalások nyertek elintéztetést, számszerint pedig 96 ügydarab.

A törv. hatósági utadő. 1901. évi %-jének halogatott dolgában végre válaszolt a kereskedelemügyi miniszter. Az „ibis — redibis“ forma leirat a dec. 3-iki közgyűlés elé fog terjesztetni.

Hírek az országból.

Öfelsége a király, nov. 19-én, Istenben boldogult királyasszonyunk nevenapján, Bécsben ellátogatott a kapucinusok temploma alatt lévő családi sírboltba és buzgón imádkozott sokáig **Erzsébet** királyné koporsójánál.

Erzsébet. Még halóporában is áldott emlékü felejtethetetlen jó királyasszonyunkról, **Erzsébet** királynéről, nov. 16-én, Erzsébet napján, kegyelettel emlékezett meg az egész országnak hálás lelkü lakossága. A templomokban istentiszteletek tartattak, az iskolákban emlékünnepek. Amott a hitben kerestek vigasztalást, emitt alkalmi beszédek hirdették dicséretét és dicsőségét a magyarok nagyszonyának, kinek emléke szent lesz és élni fog mindégig!

Erzsébet főhercegisasszony, néh. **Rudolf** trónörökösünk leánya, Laxenburgban, névnapja alkalmából, nagy ebédet adott, melyen a főhercegisasszony jegyesén, **Windisch-Graetz** Ottó hg.-en kívül résztvett **Stefánia** kir. hercegisasszony is férjével, **Lónyay** Elemér gróffal együtt.

Hírek a nagyvilágból.

III. Viktor Emánuel olasz király Bécsbe utazik, hogy királyunk öfelségét meglátogassa.

Dél Áfrikában kijelentették a búr vezérek, hogy nem tesznek több lépést a béke helyreállítására érdekében, hanem újra megtámadják az angol csapatokat.

Angolország mozgósította már legutolsó lovasezredét is és utnak indította Dél-Áfrikába. Helyőrségi szolgálatra a délafrikai harc térről haza küldött rokkant csapatokat alkalmazták.

Az Egyesült Szabad Államok lakossága népgyűléseket rendez abból a célból, hogy **Rosevelt** elnök lépjen közbe és teremtsen békét búrok meg angolok között.

Aténban, Görögország fővárosában, lázong az egyetem ifjúsága s már véres összeütközése is volt a kirendelt katonasággal.

Romániában az egyetemi ifjúság magyarellenes tüntetést rendezett.

Különfélék.

— **Személyi hírek.** **Arnótfalvy** István ezredes, miskolci ezredparancsnok, a múlt héten a zászlóalj megvizsgálása céljából Ujhelyben időzött. — **Sulyóvszky** István, igen tisztelt barátunk, a jótékonyágáról ország-világ előtt ösmert **Andrássy** Dénes gróf teljhatalmú igazgatójává neveztetvén ki, Nagymihály községből távozik. Ebből az alkalomból Nagymihály intelligenciája küldöttséggel vett érzékeny bucsut a távozótól. — **Szirmay** József, Nagymihály város legidősbje, f. hó 18-án föltötte be életkorának 91-ik (kilencvenegyedik!) évét szellemi és testi teljes épségben. A köztisztletnek örvendő öreg urat a kaszinó kiküldöttjeivel üdvözölte a nevezetes évfordulón és üdvözlőiratot is nyújtott át az ünnepeltnek.

— **A honvédtisztek köréből.** Abból az alkalomból, hogy Arnótfalvy, vezérkari ezredes, ezredparancsnok Ujhelyben időzött, tiszteltére **Benárd** Jenő őrnagy ebédet adott, melyre a tisztikaron s több előkelő polgári egyéneken kívül a főispán, meg az alispán is hivatalosak voltak. Ugyanez nap este a tisztikar a tisztai étkező helyiségben rendezett cigányzenével és táncal kitünően sikerült társas mulatságot, melyen mintegy hatvanan vettek részt, ezek között a miskolci és egri zászlóaljoknak több törzs- és főtisztje is. Másnap délben az ujhelyi honvédtisztikar **Windisch-Grätz** Lajos hg. hadsereg-felügyelőnél tisztelgett Sárospatakon, hol a herceg ebédre látta szívesen a tiszturakat.

Az egri Dobó-szoborra szerkesztőségünkhez eddig bejött 9 K. 75 f. a sátoralja-ujhelyi tak. pénztár 18,766. számu betéti könyvében gyűmölöszik. Kérünk szépen további szíves és hazafias adományokat!

A „Zemplén“ 1902. évi Naptára, a hivatalos vármegyének ez a várva-várt névtára, melynek ezt a tizenkilencedik évfolyamát is lapunk szerkesztője állította egybe, e héten elhagyja a sajtót és olyan sorrendben, mint a jelentkezések történtek, t. előfizetőinknek szétküldetjük. — **A kiadóhivatal.**

— **Felolvasások** vannak hetenként esütörtökön d. u. 5 órakor a sátoralja-ujhelyi ev. ref. parókia díszes tanácstermében. A felolvasások célja ébreszteni és szilárdítani a hitűséget ápolni a hazaszeretetet. Az első felolvasás a f. évi okt. 31-ikén volt a reformáció 384-ik évfordulója alkalmából, a következő programmal: 1. Gyülekezeti ének. 2. Ima. Fejes István lelkészétől. 3. Megnyitóbeszéd Fejes Istvántól. 4. Felolvasás a reformációról. Tartora **Harsányi** István s. lelkész. 5. Erős várunk nekünk az Isten. Előadta a Szalay Béla organista vezetése alatt álló egyházi énekkar. 6. Legyen világosság. Költemény Szalay Károlytól. Szavaltta **Juhász** Jenő főgimn. VIII. o. t. 7. Reformáció emlékünnepe mondandó ének (A megújítandó énekes könyvhöz kiadott gyűjteményből). Felolvasa: Fejes István. 8. Gyülekezeti ének. — A második, vagyis a f. évi nov. 7-iki felolvasás műsora a következő volt: 1. Gyülekezeti ének. 2. Imádkozott **Harsányi** J. 3. Felolvasást tartott a reformáció elterjedéséről Magyarországon **Miksa** Király uralkodóságig, **Harsányi** J. 4. Szavalt **Nádházy Bertalan** VIII. o. t. 5. Magyarországon. Allegorikus költemény. Irta **Síntha** Károly, előadta: **Nagyváthy** Zs., **Orosz** Ilona, **Dobza** M. **Brezóvszky** Anna, **Balla** Mariska és **Székely** Ilona polg. isk. IV. o. növendékek. 6. Szalay Béla organista mutatta be az új énekes könyvhöz kiadott gyűjteményből a „Sirasd meg, sirasd meg bűneidet óh ember“ kezdetű éneket, 7. Az „Oh mindenütt jelen való“ kezdetű éneket szavaltta el **Harsányi** J. 8. Gyülekezeti ének. — A harmadik nov. 14-iki, felolvasás a következőképp folyt le: 1. Gyülekezeti ének. 2. Imát mondott **Harsányi** J. 3. — Külföldi tanulmányutjáról felolvasást tartott **Harsányi** J. 4. „Gedővár asszonya.“ **Kiss** Józseftől. Szavaltta **Nyeviczkey** Antal VII. o. t. 5. Sztáray Mihálynak a 10-ik zsoltárát énekeltek Szalay B. organista vezetése mellett **Juhász** Jenő, **Vágó** Dezső, **Nádházy** B. **Zombory** J. VIII. Nyeviczkey Antal, **Nagy** Andor VII. o. tanulók négy hangra. 6. **Juhász** Elza, II. o. polg. isk. növendék, szavaltta el **Rédiger** G. „Legyetek könnyörületek“ c. költeményét; **Téglássy** Gabriella pedig **Mentovich** F. egyik költeményét „A harang“-ot. 7. Egy estveli éneket szavalt el **Harsányi** J. 8. Gyülekezeti ének. — A negyedik vagyis a nov. 21-iki felolvasás így folyt le: 1. Volt gyülekezeti ének. 2. Imádkozott **Harsányi** J. 3. Néprajzi ismertetést olvasott fel a törökökről **Szalay** Béla organista. 4. **Szentmiklósi** Józsefnek „Isten“ c. költeményét szavaltta el **Harsányi** J. 5. Egy új reggeli kezdő éneket mutattak be Szalay B. vezetése alatt **Nagyváthy** Zs. **Szatmári** **Erzsike**, **Dobza** **Margit**, **Dobza** **Gizella**, **Pollák** **Anna**, **Tar** **Aranka**, **Brezóvszky** **Anna**, **Bodnár** **Etelka**, **Hornják** **Irén**, **Orosz** **Ilona** és

Székely Iona polg. isk. növendékek. 6. Vágó Dezső szavalta el Szabó Endrénének „Alá” szolgája” humorisztikus költeményét. 7. Szathmáry Erzsike szavalta el Jámbor Lajosnak „Mária és Marta” e. vallásos költeményét. 8. Egy új estveléneket szavalt el Harsányi J. Végül volt gyülekezeti közös ének. — A felolvasások november, december, január és február hónapok folyamán fognak tartani.

— **A magyar kegyes-tanítórend**, mondhatnók szokottabbul, hogy a piaristák „Névtára” az 1901/2. iskolai évre e napokban megjelenő, annak egy példányát eljuttatta szerkesztőségünkhöz is az „új helyi ház” feje. Figyelmeért szíves üdvözlötünk! — A nemzeti és hazafias szellemű közművelődés magasabb irányzásában és előbbre vitelében immár több mint harmadfél évszázad óta oly érdemesen munkálkodó magyar kegyes-tanítórend tagjainak ezidőszertint való létszáma: 397. A legnépesebb öt „Ház” a budapesti, kolozsvári, kecskeméti, rózsashegyi és a váci, hol is a piaristák száma 215, ebben a serdülő nemzedék (tanárjelöltek a két egyetemen, újoncok a rend nevelőházaiban és a főgimnazista rendi növendékek együtt) 124 — A rendnek szellemi és anyagi ügyeit vezető Budapest 9 piarista, élükön **Magyar Gáborral**, a Rend fejével, ki címzetes kir. főigazgató és a Ferenc-József-rend lovagja is. A tanítás terén működik 237, közöttük 3 egyetemi tanár, 19 rendi intézeti, a többi, vagyis 223 egyén (ezek között 166 rendes, 57 helyettes tanári minőségben) a gimnáziumokban 8 az elemi népiskolákban működik, 13 nyugalomba vonulva pihen érdemesen, 7 gyöngélikedik. — Tokaj-Hegyalja metropolisában, **Rételvezér** fajtának ósvárosában Sátoralja-Ujhelyt, ápolja a magyar nemzeti kultúrának aranyaima-fáját, — szeretettel, gondal, osztozkodva velünk atyafiságosan örömben és búban, 12 piarista-anya, kiket, mint Bars, Bács-Bodrog, Csongrád, Fiume, Nyitra, Pestpilissotkiskun, Somogy, Szatmár és Veszprém szülötteit vezérelt Zemplén ege alá elhivatásuk csillaga. — Tanárközik közülük 11. Átlagos életkoruk nem több mint 36 év. Mindnyájan éljenek, az emberi kor legvégső határáig szellemi és testi frissességben, boldog megelégedésben! És legyenek mindannyian s mindig „kegyes”-ek és soha se legyenek „kegyetlen” szívű professzorok!

— **50 éves papi jubileum.** *Tarcal*, ez a hegyaljai csöndes város — írják a „Felvidék”-nek — szép ünnepet ült. Ósz plebánosa ft. Gedeon János, ki huszonhat év óta vezeti az ottani hívek lelki ügyeit, ötvenedik évfordulóján annak a magasatos momentumnak, midőn pappá szenteltetett, tegnap tartotta aranymiséjét, mely alkalomból papírsai és hívei, kik mindenkor igaz szeretettel, és tisztelettel viselkedtek irányában — igen lelkes ovációban részesítették. — Ad multos annos!

— **Bronzkori újabb lelet.** *Nagyrosvágy* bodrogi községi határában, sáncasással foglaltoskodott napszamosok, egy lándzsa-forma, bronzból öntött ós hadiszerszámot ástak ki a földből „egyéb apróságok” társaságában. A lándzsa-típus, mint halljuk, a sárospataki főiskola régiségtárába került, az apróságok, — fájdalom — rendes szokás szerint elkallódtak, pedig épp azok voltak volna tanulságosabbak a Bodrogi ós kultúrájának ösmereite szempontjából. — Most hamarjában ez a második lelet már az abari után, melyről ma egyhete tettünk említést lapunkban. — Irtnak Abarára is, Rozvágyra is a tanító uraknak — mert ők vannak hivatva, hogy megmentésük a feledéstől az effajta óskori kultúrtárgyakat — a leletek ösmertetéséért s reméljük is, hogy az „Adalékok Zemplénnérmegye Történetéhez” c. folyóiratunknak újévi első füzetében úgy az abari, mint a nagyrosvágyi eme bronz-leletekről tüzetesebben szólhatunk majd.

— **Templomszentelés** A szürnyegi 1600 korona költséggel megújított templom felszentelése — írja alkalmi tudósítónk — f. hó 17-én történt meg a közel és távol lakó ev. ref. hívek nagy részvétele mellett. A felszentelő imát *Hutka József* esperes mondotta. Bent a templomban (János Jelen. könyve IV. r. 10, 11. verse alapján) *Gyarmathy Sámuel* bodzás-ujlaki ev. ref. lelkész mondott szép beszédet. Isten szabad ege alatt pedig a templomba be nem fért közönség előtt *M.-Jesztreb* jeles szónok papja, *Kozma Antal*, predikált, beszédével könyekig hatván meg a hallgató közönséget. Urvasorai beszédet *Ujj István* ladmaczi lelkész tartott, töredelemre, bünbánatra intő megrázó szónoklatának hatása meglátszott az urvasorájával élni kívánó közönség arculatán. Ő osztotta ki az uri szent vacsorát is *Gyarmathy Sámuel* és *Kozma Antal* lelkészek segédletével. Emelte az ünnepség fényét *Dókus Gyula* egyházmegyei világi tanácsbíró jelenléte, a ki nemes példaadással nemcsak a szentelési istentiszteleten volt jelen, hanem uri szentvacsorával is élt. — Az ünneplés alatt 300 koronán felüli kegyadomány gyűlt be. — Ünnepségek után az iskola helyiségben fényes akoma volt, a mely hogy jól sikerült, abban nagy érdeme van a három derék nőnek, t. i. *Kozma Antalné m.-jesztrebi* lelkésznő urnőnek, *Karakó Ferencné* szürnyegi tanítónőnek és

Kacsó Istvánné szürnyegi kurátornőnek. — Fogadják itt e helyen is a szíves látásért hálás köszönetünket! — Hogy az istenháza aránylag kevés költséggel oly díszes külsőbe öltöztetett: *Schwartz Farkas* sátoralja-ujhelyi építészvállalkozónak érdeme. *Schwartz* a magára vállalt munkát lelkiismeretesen hajtotta végre! De meg kell emlékeznünk a szürnyegi hívek buzgalomáról is, kik fáradságot s anyagi áldozatokat nem kíméltek, csak hogy díszes külsejű Istenházában nyerjék a lelki táplálékot. Eljenek sokáig s az Isten oltárára tett áldozataikat pótolja vissza ezerszeresen a nagykegyelmű isten!

— **Időjárás.** November időjárásunk kitarótan száraz, a minek jó hasznát veszik a szőlősgazdák, mert a homlitást, metszést, takarást, szóval az őszi munkát rendiben és jól elvégeztethetik.

— **Helyreigazítás.** Tokaj városból, a Zemplén f. hó 17-iki számának *Egyesületi élet* c. rovatában, a *Haladunk* címmel és *W.* aláírással megjelent közleményre hosszabb helyreigazító nyilatkozatot vetünk, melyből közreadjuk, hogy *W.*-nek az ott mostanában megalakult „Tokaji zenekedvelők egyesülete” létrehozásában nincsen semmi része és hogy azon a bizonyos „kedélyes estén” a „Tokaji zenekedvelők egyesületé”-nek egyetlenegy tagja sem volt jelen! — Különbön pedig a többször nevezett egyesület, mely esküszökeket szolgál, a megalakulásától eltelt rövid idő alatt is már gyökeres változtatást csinált az eddig stagnált társadalmi állapotokon.

— **Ruby gyilkosának az ügye.** Mindnyájunk emlékeztetésében van még az a borzalmas eset, mikor Homonnán *Ruby Pál* fiatal aljárásbíró Rulyák János tót legényt úgy fejen szúrta, hogy meghalt. Az esküdszék holnap kezd meg a főbíraltó büneset tárgyalását, mely iránt, természetesen, nagy érdeklődés nyilvánul.

— **Gyujtogatás.** *Zubna* községben — írja tudósítónk — a vagyonbiztoság szenvedhetetlen állapotban sanylik. Már hatodszor volt tüzeset ebben az esztendőben, mikor a múlt években csak elvétve égett. Több mint valószínű, hogy ezeknek a tűzeknek a gerjesztője valamely gonosz gyujtogató, egy vagy talán több is! Legutóbb f. hó 14-én este 7 órakor a tanító csüregyuladt ki erős szélben. A tűz néhány perc alatt elhamvasztotta a t. nitónak összes takarmányát. Leányának csak életveszély közepette sikerült kimentenie a marhákat. Rettetéssel teljes napokat szenvedt a szegény *Zubna* község népe szalmafedeles és sűrűn egymás mellé épült házaiban. De éghet *Zubna* akár hányszor, nem történik itt se kutatás, se nyomozás, minden a hogy van, marad továbbra is. Bennünket nincs ki megvédeni! Nem segít rajtunk semmi biztosító társaság! mert ha személy- és vagyonbiztoság nincs, ha köznyugalom nincs: vége mindennek! Így nem lehet se lelkészkedni, se tanítóskodni, se gazdálkodni. A nép, mely innen vándorol legnagyobb mértékben Amerikába, hogyne idegenkednék el otthonától, mikor keservesen bekeresett kis vagyonkáját maglyán elégni látja és a mint felépi, újra leég. Mert kérem nem olyan akármilyen gyujtogató ám ez, *de egyet kétszer is felgyújt. ha csak van valami égni valója.* Kutatni kéne, de nincs kinek! **

— **Műkedvelők színi előadása.** Varanóról írja levelezőnk: A mi fáradhatatlan és derék műkedvelőink f. hó 16-án előadták „A harang”-ot *Kazaliczky Antal* ügyes színművét. Az elég nehéz szindarab háromheti próba után teljesen földolgozva került a közönség elé. A főrendező, *Füzesséry Pál* nagy munkát végzett benne; de aca: a színmű nehéz természetének, briliánsul sikerült. Így oldotta meg kitűnően szerepét *Ureczky Sándor*, a csalódott főhadnagy szerepében. — *Szentpétery* a boldog völgegynt, majd a féltékeny férjet és a vak dühében majd testvérgyilkossá lett mérnököt nagy hűséggel és teljes odaadással játszotta. — *Filicsko Miksa*, a higgadt gyáros, a munka emberét, a boldog apát, megkapó alakításban állította élénk. — *Horgonyi József* a jellemkomikust oly ügyesen alakította, hogy a darab savát-izét mind a maga számára foglalta le. — *Sztankó Bella* a hosszú ruhát kapott szerelmes kis leány szerepét, annak boldog naivságával s rózsás reményeivel varázsolta élénk. — *Zselvtay Ida* az Ilka szerepében a menyasszonynak nevelőapjától való elbucuzását s majd később a férj képzelt elvesztése felett érzett kétségbeesését alakította ügyesen. — *Werner Emma* a szerelmes vén leány alakításában remekelt. — *Gaal Margitnak* az öreg Cica néni szerepében mindegyik jelenetét teljesen korrekt fölfogás jellemezte. — *Sztankó Ella* a szobaleány szerepét töltötte be helyes

* Tudósítónk itt részletesen leír egy esetet, a miből azt kell következtetni, hogy piromániában szenvedő beteg ember a zubnai gyujtogató.
** Rettetésben élő szegény zubnai atyánkfiai nevében kérjük a színi járás atyját, *Kossuth Elek* főszolgabíró, hogy a gyujtogatónak, vagy gyujtogatónak hurokra koritése érdekében ne sajnálja azonnal mozgósítani a színi csendőrséget! Szerk.

alakítással. — *Salgó Mariska* kicsi szerepét megfelelően töltötte be. — *Füzesséry Pál* a másik komikust, *Retek Pongrácot* adta. A fővárosi iparos egy elbizakodott alakja ez, kinek ideái neveléségek, s kiben a komikum az intrikával párosul, s ez utóbbi kudarcot vall. Ez alakot *Füzesséry* teljes precizitással állította a közönség elé. — *Madarász János* a munka nélkül élni vágyó stróbert (Jani) adta. Szerepe kidomborításában semmi kívánnivalót nem hagyott hátra. — *Salgó Sándor*, *Leskovics* és *Hobek* a kisebb mellékszerepeket alakították teljes hűséggel. — A termet teljesen betöltő közönség nem fukarkodott az elismerő tapsban s egyes jeleneteket nyílt színen is megtapsolt. Mondhatni, hogy a darab sikere úgy erkölcsi mint anyagi tekintetben igen szép volt s a jótékony cél jelentékeny összeggel gyarapszik általa. — Előadás után tánca perdült a fiatalság s a hajnali órákig kitűnő animóval mulatott. A táncoló hölgyközönség sorában ott voltak: *Bodor Gáborné*, *Friedmann Vilmosné*, *Körtvélyessy Dezsőné*, *Klompár Alajosné*, *Klauzer Emilné*, *Malonyay Tamásné*, özv. *Oroszy Miklósné*, *Pereszlényi Istvánné*, *Strompf Pálné*, *Simonovicsné* és *Werner Gyuláné*; leányok: *Benczur Rózsika*, *Dezsőfy Etelka*, *Füzesséry Berta*, *Gaal Margit*, *Kéler Anna*, *Liszka-nővérek*, *Salgó Mariska*, *Sztankó-nővérek*, *Werner Emma* és *Zselvtay Ida*. — Felülfizettek: *Csöke József dr.* és *Vladár Emi!* 20—20 K.-t, *Strasser Antal* 8 K. 60 f.-t, *Werner Gyula* 8 K. 50 f.-t, *Malonyay Tamás* 6 K. 20 f.-t, *Loisch Béla* 6 K. 10 f.-t, *Bodor Gábor* 4 K., *Gaal Sándor* 3 K. 20 f.-t, *Gojdics Antal* 4 K., *Henvessy József*, *Cséri Herman* 2 K. 60 f.-t, *Friedman Vilmos dr.* 2 K. 50 f.-t, *Viszloczky Adolf*, *Spinethi Károly* 2 K. 40 f.-t, *Pereszlényi István* 2 K. 20 f.-t, *Benczur Zoltán*, *Hentler Lajos*, *Kasztriner László dr.*, *Kasztriner Mór*, *Roz-nblüth S.*, *Grünvald Mór*, *Landesmann B.*, *Strompf Pál*, *Körtvélyessy dr.*, *Guzeo Péter*, *Udvary Viktorné*, *Weinberger Artur*, *Kurinszky János* 2—2 K. t. *Szémán János* 1 K. 60 f.-t, *Tain István* 3 K.-t, *Hedának Rezső*, *Ureczky Sándor*, *Weiszberg*, *Bogovics Anna*, *Kéler János* 1—1 K.-t. — A nemes keblű felülfizetőknek forró köszönetet mond — *Varannón*, 1901. nov. 29-án. A rendezőség.

— **A gyermekek** legjobb erősítő- és tápszerül a *Zoltán-féle* csukamájolaj ajánlható, melynek rendszeres használata által a gyermekek kóros behatásokkal szemben ellenállóképesek lesznek. A *Zoltán-féle* csukamájolaj teljesen szagtalan és íz nélküli, tápereje nagy, könnyen emészthető s úgy felnőttek, mint gyermekek szívesen veszik be. Üvege 2 korona a gyógyszerárakban

— **Halálos ütés.** Ma egy hete közöttük, hogy *Zubkó János* kocsigyártó-segéd *Nagy Géza* kis-toronyi hegyőrt e hó 15-én este a *Ronyva-hid* közelében egy vastag fenyőfa darral úgy fejen ütötte, hogy eszméletlen állapotban vitték a kórházban. A balvégzetű fiatal ember a nélkül, hogy magáhozért és kihallgatható lett volna, harmadnapra meghalt. Holttestét a törvényszék kir. vizsgálóbírája fölbontatta A tettes fogva van.

— **Csalódásnak elejét** veendő s a forgolomban lévő számos hamisítványra való tekintettel e lapok legközelebbi számában közönségre lesz téve, hogy mely helyeken kapható a köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen évek óta bevált eredeti *Réthy-féle* pemetefü-cukorka és mely helyeken árulnak utánszatokat. Ez utóbbi helyek, mint megbízhatatlanok kerülendők.

— **A nagy rek'ám**, mely a legújabb időben a különféle erősítő és tápkészítmények érdekében folyik, oda hatott, hogy a fehérszínű nagy tápértékét ma már mindenki ismeri. Legfőbb kellék, hogy az ilyen erősítőszert, kellemes ízű és könnyen emészthető legyen. A *Somatose* e mellett még azon előnnyel bír, hogy a fehérszínűt ugyszólván már emésztett állapotban tartalmazza. Továbbá mint étvágygerjesztő táp- és erősítőszert, már azért is teljes figyelmet érdemel, mert kitűnő tulajdonságainál fogva már sok ezer gyengélkedőnek szerezte vissza erejét és életkedvét. A *Somatose* kitűnő szolgálatot tesz sápkór, vérszegénység, a gyomor és bél mindennemű megbetegedéseinek, továbbá minden sorvasztó betegségnél és már rövid időn belül izom és szulyszaporulatot eredményez.

— **Elveszett** folyó hó 20-án a delutáni vonattal *Radványból* - *Homonnára* utazva egy függő aranylánc s rajta egy ezüstbe foglalt gyémánt gyűrű. Beesület megatlalója kéretik e lap kiadóhivatalában jelentkezék, a hol 5 korona jutalomban részesül.

— **A polg. isk. III. osztályát** magán uton végző növendékek mellé — ugyancsak a fenti osztályra készülő — tanuló társ kerestetik, ki a fentivel együtt magánoktatás által a vizsgálatra előkészíttetnék. Tekintve azon körülményt, hogy ketten-hárman részesülnének együttes oktatásban, a díjazás is mérsékeltébb volna. Érdeklődők a szükséges információkat e lap kiadóhivatalában nyerhetik.

Folytatás a II. mellékleten.

— **Háziasszonyok figyelmébe.** Olesó és kifogástalan minőségű zsir és szalonnák, melyeket állandóan raktáron tart Karner József jó hírnevű hentes üzlete Nyiregyházán, az árak hirdetési rovatunkban olvashatók.

Színház.

Az elmúlt hét repertoárja, úgy látszik, nem elégtette ki a színházjáró közönséget, mert egész héten alig láttunk egy telt házat. Pedig el kell ismerni, hogy *Mezei* igazgató újabb és újabb akvizíciókkal igyekszik társulatát megerősíteni. Szívesen konstatáljuk hogy a zenekar már rendben van, élén arra termett dirigens áll. Jelezték egy új komikus szerződését is, ami azonban elmaradt. Megvalljuk ennek nem is érezzük annyira szükségét, mint inkább még egy jó énekesnőnek. Es ha a műsort is helyeslehetőségben állítja össze az igazgató: az eddignél jobb anyagi eredmény nem fog kimaradni. Ez a mi profeciánk.

Még egyre kérjük az igazgatót s pedig úgy a maga, mint a környékbeli közönség érdekében és ez az, hogy közölje a heti műsort lehetőleg jó előre nemcsak, de alkalmazkodják is ahhoz szigorúan!

Egyébként a hét története ez:

Szombaton, nov. 16-án, *Gésák*, Sidney J. ötletes, pattogó zenéjű operetje hozott össze fél házat, *Mimóza* szerepében *Gergely Gizával*, kinek szép hangját ma kiválóan emelte annak kitűnő iskolázottsága; játékaival is hódított fokozatosan, mit igazoltak a sűrű tapások, aminőkben ma bőven volt része. — *Várady* (Molly) igen kedves volt, szépen énekelt, de a táncgyenge produkció volt. — *Pataki Riza* és *Berlányi V.* szép toaletjeikkel igen bájos gésák voltak. *Csiszerné* (Zsüliett) kedvesen játszott. — *Tábori* (Vunesi) gyenge alakítást produkált. Ezt a szerepet legutóbb *Juhász* látta sokkal jobban és mulattatóbban. — *Horváth* (Reginald) szép hangjával ma is gyönyörködtette a közönséget, játéka is kifogástalan volt. — *Remete* (Katana) szépen énekelt, azonban gyarló uniformisával az illúziót teljesen lerontotta. — *Dobó* (Imári) Sarlajt helyettesítette meglehetősen gyengén. — Egy kis parázs tüntetés is volt *Gulyás* mellett, mivelhogy — egy tiszt szerepében — statisztának degradáltak.

Vasárnap, nov. 17-én, a *Vigécek*-et adták üres ház előtt, pedig az előadás elegendő jól gördült. — *Gergely G.* (Fanny) igen kedves trafikos kisasszony volt, szépen is énekelt és — a mit már régen várunk az új szubrettől — táncolt is igen kecsesen; szinte kár, hogy táncbetéteivel igen takarékosan bánik. — *Pataki R.* (Szidi) jól festett. *Berlányi V.* (Gizi) ma egy neki kreált kedves szerephez jutott s olyan bájos bakfis volt, milyet réig láttunk. — *Remete, Gulyás* és *Dobó* pompás vigéc-figurák voltak; kaptak tapsot, de sokat.

Hétfőn, nov. 18-án, félhelyarákkal s köz-kivánatra harmadszor a „*Sasok*” telt ház előtt, az előbbiekhöz hasonló jó előadásban.

Kedden, nov. 19-én a „*Vasgyáros*” Ohnet híres színműve vonzott félig telt házat. A fő szerepet *Pataki Riza* vitte; megjelenésekor a színen remek virágcsokrot kapott; színpadra termett alakjával és szép toaletjeivel brillírozott; egészben *bájos Clair* volt; kár azonban hogy szerepének szellemével keveset foglalkozott, mozdulataiban is feltűnt nehézsége, érzelmi kitérései sem voltak természetesen előkelők. Nagyobb gyakorlat után bizony jó Clair lesz belőle. *Partnere Csiky* (Dérblay) hatásos játékát a közönség sűrű tapsal jutalmazta. — *Horváth* (Octav) elfogadható alakítást nyújtott, azonban ruházatára nagyon kevés gondot fordít. — *Remete* (Bligny) ma is jól játszott. — *Mezeiné* (marquisné) is helyesen fogta fel szerepét. — Kedves alak volt még *Berlányi V.* (Susanne) szerepében. Rendezés és kiállítás kifogástalan volt.

Szerdán, nov. 20-án a „*Szivem*” vigszínházi újdonság került színe, premier meg nem illető kis közönség előtt. — A szellemes bohózat meséje, hogy *Antoinette* (Csiszerné) ki *Montureux* (Gulyás) bájos felesége, sehogysem tud megnyugodni abban, hogy barátja *Grisolles* (Csiky) egyszersmint férje barátja is; s ha mégis azzá lett — az asszony igyekszik köztük a barátságot felbontani — a mennyiben pedig ez *Antoinette* nem sikerült, skartba teszi régi barátját és új viszonyt kezd *Maxime Thoreyval* (Remete); újabb udvarlója azonban szintén barátokozni kezd férjével. *Antoinette* annak elejét veendő, köztük egyenletlenséget igyekszik provokálni; a régi barátot összehozza újból férjével, ezek dominóhoz ülnek, míg az asszonyka új udvarlóját egy kis levéllel légyottra hívja. — *Csiszerné* volt az est fénypontja eleven és ügyes játékaival. — *Gulyás* szintén tetszett. — A többi szereplők kissé vontatva játszottak. — *Berlányi*

Vandát mai kis szerepében kellemes meglepetés érte. Az orkeszterből remek virágcsokrot nyújtottak át neki.

Csütörtökön, nov. 21-én, *A kis alamuszi* kellemes zenéjű operetét újították fel félig telt ház előtt. — *Gergely Gizella* (Renard) igen kedves vikomt volt. — *Partnere Gulyás* (Tom) mint mindig, ma is élénken mulatatta a közönséget. — *Csiszerné* (Sarah) szépen énekelt, jól táncolt, valamint *Várady M.* (Mary) is. — *Remete* (St. Remi) tetszett, de a párbaj megtörténte után, mikor fél méterre nyult tapasztagasztott fel, visszatetszett. — *Tábori* (Mac Donald); *Dobó* (Rettenetes) sikerült alakítások voltak.

Pénteken, nov. 22-én, zónaelőadásul másodszer „*Lili*” a címszerepben *Gergely Gizellával*; a közönség lelkesen tapsolta. Az előadás kifogástalanul jó volt, a nézőtér kevés híjával teljesen megtelt.

Szombaton, nov. 23-án, e héten másodszer *A kis alamuszi*.

A jövő heti műsor még ismeretlen. **E.**

Irodalom.

Egy monumentális munka befejezése. Kedves emlékü *Rudolf* trónörökösünknek nagyszerű terve immár teljesen megvalósult. Az Osztrák Magyar Monarchia Irásban és Képből című nagy néprajzi munkának immár megjelent az utolsó füzet is. Ezzel teljesen be van fejezve a huszonegykötetes, monumentális munka, melyet tizenhat évvel ezelőtt *Rudolf* trónörökös kezdett, tervezett s azután haláláig bőkezűen támogató. Hogy halála után nem szakadt félbe a nagyszerű terv megvalósulása, királyunk szerető gondoskodásának köszönhetjük. Felkarolta s határtalan bőkezűséggel támogatta tovább az árvaságra jutott vállalatot, melynek azután *Stefánia* főhercegnő, most *Lónyay Elemérné* grófné lett buzgó pártfogója. Ez a hatalmas munka érenél maradandóbban fogja megőrizni feledhetetlen *Rudolf* trónörökösünk áldott emlékét. A huszonegy kötetből hét kizáróan Magyarországról, egy pedig Horvátországról szól. A többi a monarchia többi részét ismerteti. Az utolsó, befejező füzethez lendületes Utószó van csatolva.

Carlyle mondja hogy midőn *Tamerlan* 70000 koponyából emelt magának borzasztó piramist és megállott a szent város kapujánál s nézte csapatait, melyek elvonultak előtte s mentek új vérfürdőbe, ugyanakkor Mainz utcáin egy kis német fiú kuglizott és a világtörténetében a kettő közül ez az utóbbi volt a fontosabb. Mert ez a gyermek *Gutenberg* volt. *Tamerlan* hadserege pusztulást hordozott fegyvere élén, *Gutenberg* pedig kis fekete betűket vitte szét a szellem fényét. Odhinnak, az isteni hősnek, isteni ereje abban nyilatkozott meg először, hogy runákat vésett és az isteni erőnek ma is az a leghatalmasabb megnyilatkozása, hogy runákat véss, vagy megtanít olvasni a régi runákat, a régi idők történetét. Ezt teszi a történettudomány, mely újra és újra különböző szempontokból világítja meg a multakat. A *Marzali-féle Nagy Képes Világtörténetének* — az első hazai nagy műnek e téren — most jelent meg a 142. füzet. — A 12 kötetes nagy munka szerkesztője *Marzali Henrik dr.* egyet. tanár. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Kapható a kiadóknál (*Révai Testvérek Irod. Int. Rt.* Budapest, VIII., *Üllői-út 18. sz.*), *Sátoralja-Ujhelyben* *Lövy Adolf* könyvkereskedése után, havi részletfizetésre is.

Vázlatok a szövetkezetek fejlődéstörténetéből. Érdekes és értékes kis füzetke került a kezembe, *Révész Emil*től, a homonnai felső keresk. iskola tanáráról.*) Nagy érdeklődéssel és élvezettel olvastam végig. Iránya tetszetős, tartalma mélyebben hat be az intézmény haladásának keletkezése óta való történetébe. Magyarazatával és a számos statisztikai adattal ez intézmény célszerűségéről a laikus embert mintegy meggyőzni óhajtja. Nagy szorgalmat és igyekezetet árul el a kis füzet, mely csak 32 oldalra terjed ugyan, de szerző ebben a kis műben felkarolta a tárgyra vonatkozó összes tudnivalókat. Minden esetben dicséretre válik a szerzőnek szép figyelemre; de meg a homonnai keresk. iskolának is ily jeles fiatal igyekvő erő csak diszére válik. Mindazoknak, kik a szövetkezetek intézménye iránt érdeklődnek, a „*Vázlatok*” elolvasását melegen ajánlhatom. *Thomán Dávid dr.*

A Dunántúl Irásban és Képből. Kalendárjóm. „*Dunántúli Közmű. Egyesület*” javára szerkesztette *Fodor Oszkár dr.* — Ara két korona. — Kapható az egyesület tiikári irodájában. Budapest, *Kerepesi-út 43.*) Az ország egyik legnagyobb kultúregyesületének a *Pallavicini Ede* ör-

* Lapunk jelen száma kezdette közölni ily c. tanulmányát: „A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok ellenőrzésének kérdéséhez”, melyre innen is felkérjük a közönséget. Szerk.

gróf elnöklete alatt működő „*Dunántúli Közművelődési Egyesület*”-nek 10 éves fennállása alkalmából megjelent diszes irodalmi vállalat ez. Megrendelhető a „*Dunántúli Közművelődési Egyesület*” irodájában (Budapest, VIII., *Kerepesi-út 43.*), vagy az egyesület főpénztárosánál *Fekete Ignác dr.*-nál (V., *Béla-utca 3.*)

A „*Vasárnapi Ujság*” november 17-iki száma 26 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „*Falk Miksa*” (arcképekkel, *Barabás Miklós*, *Benezár Gyula* és *László Fülöp* festményei után), — „*Ének a tisztességről!*” (Költemény *Jakab Ödöntől*). — „*Piroska és édes anyja emlékeül.*” *Arany László* hátrahagyott munkáiból. — *Regénytár: „Az új hajtasok.”* *Regény. Irta: Gyarmathy Zsigáné* (Goró Lajos rajzaival). — „*A jövő világából.*” *Fantasztikus regény. Orosz eredetiből fordította Ambrozovics Dezső* (képekkel). — „*A deliblati homokpusztán.*” (képekkel.) *Cholnoky Jenőtől*. — „*A Rilo-és Rhodop-hegységek vidéke*” (képekkel) *Merkel Edé-től*. — „*A vadászati és baromfi-kiállításból*” (képekkel). — „*Egyetemi élet 1848 előtt.*” — „*Hazay István dr.*” (arcképpel). — „*E. Kovács Gyula* siremlékének leleplezése” (képekkel). — „*Falk Miksa* ünneplése.” — *Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyesületek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb.* rendezes heti rovatok. — A *Vasárnapi Ujság* előfizetése negyedévre négy korona, a „*Politikai Újdonságok*”-kal és „*Világkróniká*”-val együtt hat korona. Megrendelhető a *Franklin-Társulat* kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. *Egyetem-utca 4. sz.*) Ugyanitt megrendelhető a „*Képes Néplap*” legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Stampay Énekek és Imák c. könyvének VIII. bővített új kiadása megjelent. E könyv már most nemcsak az ifjuság, a nép, hanem a kántorok és a főt. papságnak is kézikönyvül szolgál. 240 oldallal csinos kemény kötésben csak 30 (harminc) fillér, diszes angol-vászonban 50 fillér. A 11-ik könyv ingyen, kotta is ingyen. Kapható a szerzőnél *Köbölkúton*. (Esztergom-vármegyében.)

Egyesületi élet.

A zemplénvármegyei gazdasági egyesület *Andrássy Sándor* gróf elnöklete mellett f. hó 20-án *Sátoralja-Ujhelyben* tartott igazgató választmányi ülésében megállapította az egyesület jövő évi programjára vonatkozó és az ugyanaznap tartott közgyűlés elé terjesztendő javaslatot. A közgyűlés elfogadta és jóváhagyta a választmány által előterjesztett ügykezelési szabályzatot és a — mint már előző számunkban jeleztük — a *Kun Frigyes* e. alelnök lemondása folytán megüresedett alelnöki állásra is közakarattal *Nemthy Józsefet* választotta* meg. Az egyesület jövő évi programja szerint folytatni kívánja a gazdasági előadások, felolvasások, vidéki gyűlések s tanulmányi kirándulások rendezésével azt az akciót, melyet a mezőgazdasági szakoktatás terén megkezdett. — Közreműködik az egyesület minta-parasztagdaságok fogyasztási, értékesítési, tej és borértékesítési szövetkezetek, házi ipari tanfolyamok szervezésében két helyen ló- és két helyen szarvasmarhadijazást rendez; aratógép-versenyt, házi ipari kiállítás, szőlő- és gyümölcskiállítást, hegyaljai minta-szüretet és egy nagyszabású szakszerű borkóstolóval egybekötött borvásárt is; — továbbá mindent elkövet a jövő év őszén *Pozsonyban* rendezendő mezőgazdasági kiállítás zempléni kollektívájának összehozására. Ezekenkívül fel fogja hívni a kormány figyelmét az egyesület a vám és kereskedelmi szerződések megkötése alkalmából a gazdaközönség érdekeire és az amerikai kivándorlás enyhítését célzó törvényhozási intézkedések megalkotására, végül a kis földművelőknek birtokszerzési jogát megkönnyítő intézkedések megalkotására.

Vívó és sportklub. Lapunk ma egy hetes számában említettük, hogy *Ujhelyben* a

* A *Kun Frigyes* neve ésszereplése érdemesebben szövegdik be gazdasági egyesületünknek innenonnán félszázados történetébe. E őbb (1867-től kezdve) az akkor még „*nobile officium*” volt tiikári állásban működött tíz évig; később, most történt leköszönéséig, mint intéző alelnök, szintén tíz évig. Tehát így együtt húsz éven át szolgálta, mindig önzetlenül, szorgalommal és, a mi fő, nem maradandó siker és eredmények nélkül szolgálta az egyesület, közvetve pedig vármegyénk közgazdasági érdekeit. Ily érdemben szavazott neki, az elnöki székéből távoznak, elismerést az e. közgyűlése f. hó 20-án. A magunk részéről és a mi közönségünk nevében is kész örömmel csatlakozunk a közgyűlés elismerő nyilatkozatához. Hasonlóképp teljes bizalommal köszöntjük az új alelnököt is, *Nemthy József* igen tisztelt barátunk személyében. Vale a távozóknak — *Salve* az érkezőnek! Szerk.

fiatalok körében mozgalom indult meg vivó és sportklub alakítása céljából. Ma már azt közölhetjük, hogy az alakuló közgyűlés megtörtént s a klub elnökévé közakarattal Meczner Gyula h. polgármestert választották meg.

Az „ujhelyi dalárda” közgyűlése. Az „ujhelyi dalárda” holnap este 6 órakor az általi iskola egyik termében közgyűlést tart, melynek tárgyai: Elnökválasztás, pénztári számadások vizsgálása, tisztikar és választmány választása és esetleges indítványok. Ertesülésünk szerint a működő tagok megállapodtak abban, hogy elnökké Fornszyk Gyula rk. káplánt és karnagygyá Mihályfi József áll. el. iskolai tanítót fogják megválasztani.

Függetlenségi kör alakulása. Függetlenségi pártpolitikai érzelmi polgártársaink Sátoralja-Ujhelyben függetlenségi kör létesítését határozták el, s e végből a f. hó 20-án tartották alakuló közgyűlést, melyen a kör elnökévé Pekáry Gyulát, alelnökévé Fried Lajos dr.-t, háznagygyá Bánóczy Kálmánt, titkárrá Buza Barna dr.-t, pénztárossá pedig Fuchs Jenőt választották.

Jótekonyság. Tokajból írja alkalmi tudósítónk: A nemeslelkűségnek és önzetlen emberbaráti szeretetnek fényes megnyilatkozását volt alkalmunk látni az elmúlt héten. A „Szegény gyermekek felruházó egyesület” nov. 15-én a tokaji izr. népiskola összes szegénysorsu növendékeit meleg téli ruhával látta el. Hogy az egyesület nagyobb arányú tevékenységet fejthet ki: fáradságtalan elnökének, Engl Jakab, dr.-nak az érdeme, a ki sem fáradságot, sem anyagi áldozatot nem kímél, midőn a szegények felségítése forog szobán. — Megneveztem ügyvédő ur fenkölt gondolkodásának és nemes érzésének tanujelét adta azzal is, hogy a nyilvánosság kizárásával, csupán az iskolának vezető tanítóját bízta meg a kiosztással, hogy a felruházott gyermekek előtt még jótétezőik is ösmeretlenek maradjanak.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: Molnár Gyula. —
Kéziratok rovatvezetőhöz Sátoralja-Ujhelybe küldendők

Nyilvános nyugtató és számadás

1. Nagyságos Sulyóvszky István ur 1000 koronát adományozott a Z. v. Tanítók Házának; fogadja Önagysága e helyen s ez alkalommal is leghálásabb köszönetünket.

2. A nagymihályi áll. isk. tanítótestülete ugyan e célra 10 koronát adományozott segélyegyesülete pénztárából s ez összeggel a Zemplénv. Tanítók Háza alapító tagjává lett. Midőn a nagymihályi áll. tanítótestületnek adományáért külön is forró köszönetet mondok, azt kívánom bár e két nagy szivre mutató példa, a Sulyóvszky István és a nagymihályi tanító-testület példája, ne veszne el nyomtalanul, hanem úgy a közönség szélesebb rétegeiben, mint a tanítóság szűkebb körében termékenyeltően hatna a szívekre, a nemes célok áldozatra kész pártolásában.

3. Kulesár Ferenc ur (Sátoralja-Ujhely) gyűjtő ivén adakozni ssivek voltak: A sátoralja-ujhelyi ált. ipartestület 10 kor. Kulesár Ferenc 1 koronát; összesen 11 kor.

4. Ováry János ur (Tőke-Terebes) gyűjtő-ivén: Steinhöfer Sándor állomásfőnök, Szladek mérnök-igazgató, Markovics Májor malomtulajdonos, Horváth Márton kereskedő, Marikóvszky Pál dr., Ováry János áll. isk. igazgató-tanító 2—2 kor.; Laisch János hivatalnok, Hazay Géza gyógyszerész, Vellisz Odön vízszab. tisztviselő, Koráky Elek szabómester, Furesa István szíjgyártó, Mikulesó Mihály kovácsmester, Spevák Béla molnármester, N. N., N. N., Demees Lajos főgépész, Goldberger Simon m. kir. postamester, Dinnyés József urad. gazdatiszt, Mudrák Mihály urad. gazdatiszt, Saxun Izidor gk. esperes, Fedák Miklós gk. s. lelkész, hitoktató; Hiszem Kálmán rk. esperes, Rác János közs. jegyző; Bally Sándor főkertész, Szalay Béla urad. tisztartó, Holub Nándor rk. s. lelkész hitoktató. 1—1 kor. összesen 32 kor.

5. György Mózes és Kmethy Béla urak (B.-Keresztur) gyűjtőivén Wolkenstein Oswald gróf 10 kor Kilián Bertalan, Breth Gyula 2—2 korona; György Mózes, hubói Hubay József, Kmethy Béla, Hídegh József, Fuchs Izrael 1—1 kor.; Belánszky Gy., Venglarscecs H., Szepsy István, Dudás János, Selter Sámuel 50—50 fill. Fuchs Sándor 30 fill. Összesen: 21 K. 80 fill. Ebből 5 korona az Arvay-émléké.

6. Lásbas Endre ur (L.-Pólyán) gyűjtő ivén:

Lipták István 5 kor. Heffler Konrád 2 kor. Lásbas Endre, Nagy István, Rosszay Zoltán, Antalóczy Kornél, Bodnár Kálmán 1—1 kor. Összesen: 12 kor.

7. Gaál Endre ur (E.-Horváti) küldeménye egy ujhelyi összejevetel alkalmából 5 kor.

8. Grossmann Mór ur (Sátoralja-Ujhely) adománya 3 kor. Ebből 1 korona Arvay-émlékre.

9. Szabó Károly ur (Biste) adománya 1 korona.

Főösszeg: 1179 kor. 80 fill. a legutóbb kimutatott 806.36 fillérel együtt a sárospataki takarékpénztárban kamatozik 1986 kor. 16 fill.

A sátoralja-ujhelyi takarékpénztár betéti könyvében: Nemes Lajos spataki takarékpénztári részvény s egy darab spataki takarékpénztári részvény 10 kor. névértékben: A Zvm. Tanítók Házának összes vagyona tehát: 2374 kor. 46 fill.

Az „Arvay-émlék” az 5. és 8-ik pontokban s illetőleg legutóbb kimutatott összeggel együtt: 301 kor. 35 fill. Mely is a s-pataki takarékpénztárban kamatozik.

A nemes szívű adakozók fogadják a Zemplénvármegyei Tanító-egyesület öszinte hálás köszönetét.

Sárospatak, 1901. nov. 13.

Hodossy Béla,

a Zvmi Tanítók Háza gyűjtő-bizottságának elnöke.

CSARNOK.

Levél.

Sírtam, mikor búcsút vettél tőlem.
Oh, bár ömlött volna még több könnyem!

Azt sem tudom, hogy elmentél innen:
Elsz-e, halsz-e, boldogságom, kincsém?

Pedig tudod, hogyne tudnád, hogyne,
Hogy a sorsod nagyon érdekelné...

Kétszerezném, hogyha van örömed
S bánatodat megfélezném veled.

Irj, ha csak egy kurta sort is nékem,
Hadd tudjam, hogy mint vagy, gyöngyöm, ékem

Leveledet igen-igen várom,
Addig is a jó Isten megáldjon!

(Eperjes.)

Kerekes Pál.

A társadalom miazmái.

Irta: Klein Simon dr.

Végig néztem, mint ujságíró, a szatmári akasztást. Most is borzadok tőle és ugyancsak keményen borsózik ilyenkor a hátam. Megfogadtam, hogy rendőr, ügyész, bíró, de különösen detektív nem lennék soha, még akkor sem, ha sohasem kellene — akasztani!

Pedig detektívnek lenni jó!
Ha ama bizonyos „nagy urak” kasszarab-lókká degenerálódtak, bizony hatalmas egyénné vedlik át a „titkos Mihaszna!” Szabadon száguldhat ilyenkor Európa összes vonalain, személy-, gyors-, express-, villámvonatain! Es még jegyet sem kérnek tőle! Ha pedig elesipi a jó madarat, pompás honoráriumhoz is jut.

Ilyen szép „csengő elismerésben” részesült Cs. nevű detektív, ki Berecz Edét, a leszámítoló bank sikkasztó hivatalnokát, fogta el Pragerhofban. Bereczet visszahozták, elítélték és Szegeden becsukták. Ott aztán bevallotta, hogy tulajdonképp az ő konfederátusa a hírhedt néptribun, a doktor jurisz, ügyvéd és volt fogalmazó, Takács Zoltán. Nos, hát ezt az alakot — azt hiszem — mindenki igen jól ismeri, 1889-ben nagy szerepet játszott mint a véderőtörvény paragrafusai ellen demonstráló 4000 egyetemi polgár vezére. Nagy népszerűsége is tett szert, annyira, hogy nótát is énekeltek az ő dicsőségére:

Abeg Tisza, abeg Csáky,
Abeg báró Fehérváry,
Abeg Török főkapitány,
Éljen doktor Takács Zoltán!

Azóta — mint tudjuk — egy ízben 4 évi fegyházat szenvedett el, a honnan, alig hogy kiszabadult, százaz bankókat kezdett gyártani. Azonban rajtavesztett és most hét esztendőtt kapott azért jutalmul.

A sikkasztók doyenje a nem is magyar származású Schladerer Ernő, a néhai soproni bankdirektor, kinek manipulációi száz, meg száz családot tettek tönkre! A soproniak, hir szerint, már járják az országot — mint verklisek.

„Rang”-ban a második a Pesti Hazai Takarékpénztár volt főpénztárosa: Piuffsich Lajos. Évek hosszú során át élvezte összes feljebbvalóinak feltétlen bizalmát és így mi sem volt természetesebb, mint hogy évek hossza során át öket, illetve a társulatot meglopkodja. Kerek egy millió forintot (a

mai értékben: két millió koronát) lopott. Mikor titkolni többé nem lehetett, éppúgy, mint Schladerer — kinek kezén 5 millió korona „kallódott el” — agyonlőtte magát. A két gazemberre, ha esetleg a Jupiter bolygón éltek volna, 200 esztendei fegyházat szózt volna rá az ottani törvényesék. (Ott ugyanis tovább élnek, kérem a tudomány nevében, az „ember”-hez hasonló szervezetek.)

Ezek után Krivány János aradi sikkasztó következik — félmillióval Kítüntették 9 évi börtönnel.

Ezzel egyenlő rangú a legújabb gazember: Keeskeméthy Győző, volt joghallgató, mint olyan a nemzeti párt elnöke, a kuruc-brigád alapítója, nagy és hatalmas pártvezér, párbajhős, szónok és — bocsánat — fővárosi „adó-pénztári gya-kornok.”

Midőn e sorokat írom, még mindig „incognito” utazik; de remélhetően, mikorra e cikkelyem megjelenik, már elesipte az utána szalasztott 116 detektív!

Nem nagyon kell röstelkednie a „Poszkiszli” urnak, alias és recte: Csombor Józsefnek sem, ki szintén egy körülbelül egy negyedmilliót emelt el a m. kir. főpostáról. Valahol az adriai tenger partján villát épített. Szóval élte világát, de mint minden sikkasztónak, úgy neki is letűntek már az aranyos napjai. Szerencsése volt. Csak 5 év után csípték el. Akkor már nem büntethették. Ez idő szerint, mint mondják, csapos az egyik budai lebuiban.

A Falkai László esete mindnyájunknak még élénk emlékezetében van. Ott hűsöl az ipsze a központi fegyház egyik szűkebbre épített termében, a hol se mosdóasztal, se divány, de még font-szék sincs. Bolondnak akarták deklarálni, de — azt hiszem — ez ellen ő maga is védekezett. Számításom szerlnt 5—6 esztendőt fog kapni, már annál is inkább, mivel valamikor esendőr is volt. Tulajdonképp 20 esztendőt érdemel — a számárságáért.

Kisebb kaliberű huncutok a következő urak: Gelb Márton, Klopfer Miksa és (L. B. dr.) Az elsőre már magam sem emlékszem egészen tisztán. Valahol Pozsonyvármegyében szerepelt. Klopfer, mint győri postahivatalnok, szintén szép summát tulajdonított el. Három évet sóztak rá! Sajnos, de ha ily parazitákról irunk, L...-ről sem lehet megfeledkezni. Megérdemli ő ezt! A ki orvosi diploma birtokában örök szennyfolttal moeskolja be előkelő családjá hirnevét: örökké megbélyegezendő, ha mindjárt földink is! Hisz nem volt rá szüksége, nem éhezett, nem volt kitéve — a pusztulásnak!

Korotnay Árpád orvos, Pettkó László és Tomory János jog-doktorok esetei szintén óriási szenzációt keltettek annak idején. A halottrabló orvos azóta már a bürok sorai közt is küzdött — mint főorvos. Pettkó László, volt miniszteri titkár, maholnap kitölti 4 évi fegyházbüntetését, Tomory volt járásbíró azonban csak még ezután fog lakolni. Úgye még a kassai királyi ítélőtáblánál van. Enyhítő körülményt igazán csak ennél az utóbbinál tudnék találni, azt t. i., hogy mint volt képviselőjelölt nyult idegen pénzekhez.

Schmidt és Sohár dr. királyi albirák közül az első már megbűnhődött — meghalt. Sohár ügyét még csak tárgyalni fogják. Szecsődy Kálmán, volt országgyűlési képviselő, a „végzett földbirtokos” bélyegsikkasztásért, váltó- és okirathamisításért már több esztendőt ült a börtönben. Nevét most a Keeskeméthy-ével együtt említik.

Volt még egy orsz. képviselő: Sz... en. Ez az ur sok mindenféle — nem épen szalonképes stikljeért Amerikába szökni volt kénytelen.

És így még sokat, igen sokat említhetnék. Pl. P. Gy. urat is, a ki most Amerikában masamód-né.

De minek!?
Nem elég hosszú így is ez a szomorú listrom?

Rossz nevelés, bűnös lélek, gyenge lelkiismeret, urhatnamság és — mi fő — ádáz protekció voltak egyik-másiknak a vesztére.

Hajh! A protekció: a komaság! Ez az a mi veszedelmet hozott még mindig a gyenge lelkü midividumokra!

Városi és községi ügyek.

* **Városi közgyűlés.** Sátoralja-Ujhely r. t. város képviselőtestülete f. hó 21-én délután Székely Elek polgármester elnöklete alatt, a tagok igen nagy részvétele mellett, közgyűlést tartott.

Napirend előtt elnök bejelentette, hogy Windisch-Grätz Lajos herecegnek a tornacsarnok mellett lévő földterület ajándékozásáért a közgyűlés köszönőiratát a herecegnek Sárospata-

* **Önök ördöge van!** Csakugyan lapunk nyomtatása közben, tegnap este kaptuk a sürgönyhírt, hogy Keeskemétyt Budapesten egy lebu-j-korcsmában elesipte a rendőrség. Szerk.

kon sze
látható
ken érd
dasági
tapaszt

A
részére
kelt átir
nek sor
a város
kivánja
a napipi
nehézsé
hogy a
Hornyay
Meczner
Nándor
bizottság
adata, h
a szobor

An
feliratot
gyártele

El
a vízvez
sét, mel
forrásain
első lép
gyűlés s
város v
kérdésé
lárdultá
a polgá
bizottsá
minél e
lésnek

V
bejelent
leti eln
tiszttség
küldték
dig, mi
védképi
érdek s

* U
hivatalo
t. hó 14
a 122 vá
nek lak
ménye
nak a j
lyószám
16,712 j
Pápa, u
leges e
lélek-sz
vatalosa
„összes
talált l
léleksz
városán
30%, a
eredmé

ban té
könyv
csatolt
hogy

125. e

Sátor
3-án

tiszte

intézv

intézy
jegyz
tárgy

intézy
ségge

intézy
tesek
évre

intézy
alapy
megy

szól m

kon személyesen átadta — és hogy ez a figyelem láthatóan kellemes volt a hercegnek, ki élen érdeklődött és kérdézködködött a város gazdasági viszonyai felől, örömet fejezve ki a tapasztalt haladás felett.

A **Kossuth-szobor** bizottságnak a szobor részére a napipiac helyének átengedése ügyében kelt átirata hosszabb eszmecserevet vetett föl, melynek során konstatálható volt, hogy a többség a város legszebb helyét: a **Széchenyi-téri** parkot kívánja a szobor helyéül* habár szívesen átengedi a napipiacot is, a mely esetben azonban igen nagy nehézségek állhatnak elő. A vita vége az lett, hogy a polgármester elnöklete alatt Oláh Béla, Hornyay Béla dr., Widder Gyula, Zinner Henrik, Meczner Béla, Reichard Salamon dr., Ambrózy Nándor és Jelenek Ádám kpv. tagokból álló bizottságot küldtek ki, melynek az a sürgős feladata, hogy nyolc nap alatt tegyenek javaslatot a szobor helyének kijelölése iránt.

Ambrózy Nándor és társai indítványára feliratot intéznek a kereskedelmi ministerhez a gyártelepi személy-pályaudvar kibővítése iránt.

Elismeréssel fogadták a polgármesternek a vízvezeték létesítése ügyében tett előterjesztését, mely szerint mindenképp a szükséges víz forrásainak és mennyiségének megállapítása az első lépés a vízvezeték megvalósításához. A közgyűlés szinte lelkesedéssel mondotta ki, hogy a város vitalis érdekeinek ehhez a nagyfotosságu kérdéséhez most, a pénzügyi viszonyok megszárdultával, komolyan hozzá kell látni és evégből a polgármester elnöklete alatt tíz tagból álló bizottságot küldtek ki, hogy a vízvezetéknek minél előbb való létesítése érdekében a közgyűlésnek előterjesztést tegyenek.

Végül megemlítjük, hogy a polgármester bejelentette, hogy Dókus Gyula tűzoltó egyesületi elnök és Juhász Jenő t. főparancsnok e tisztségeikről való lemondásukat hozzá megküldték; a polgármester kérelmére azonban addig, míg a tűzrendészet ügyét a közel jövőben végképp rendezik, az egyesület ügyeit a közérdek szempontjából még ellátják.

* **Ujhely Pápa és Vác között.** Az ország hivatalos lapja, vagyis a „Budapesti Közlöny” t. hó 14-én kiadott 262. számában hozta annak a 122 városnak és községnek a jegyzékét, melyeknek lakossága az 1900. évi népszámlálás eredménye szerint a 10,000 leleket meghaladta. Annak a jegyzéknek **Sátoralja-Ujhely** a 60-ik folyószáma alatt épp a közepén foglal helyet 16,712 polgári lakóval. Előtte van az 59. helyen **Pápa**, utána következik **Vác**. — A fenti végleges eredményben az örvendetes ujság a 71 lélek-szaporulat, mivelhogy a népszámlálásnak hivatalosan bejelentett eredménye **Sátoralja-Ujhely** „összesítésében” 16,641 lélek volt. A 10 év előtt talált lélekszámhoz (13,017) viszonyítva az új lélekszámot (16,712) **Zemplénvármegye** székes városának lélekszaporodása: 3695, vagyis közel 30%, a mi az országos átlagon felül igen szép eredmény!

* **Megfordítva!** Ma egy hetes számunkban téves közlemény volt, hogy **Bánóc** anyakönyvi kerületi tekintetben **Kácsánd** községhez csatoltatott. A dolog megfordítva helyes, t. i. hogy **Kácsánd** osztatott be a **bánóci** kerületbe.

Vármegyei Hivatalos Rész.

125. eln. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Elnöki körlevél.

A törvényhatósági bizottság T. tagjait **Sátoralja-Ujhelyben** az **1901. évi december hó 3-án d. e. 10 órakor** kezdetét veendő

rendes közgyűlésre.

tisztelettel meghívom.

A közgyűlés nevezetesebb tárgyai:

1. Az alispán évnegyedes jelentése.
2. A nagyméltóságu belügyministerium intézvénye a vármegyei tisztújítás tárgyában.
3. A nagyméltóságu belügyministerium intézvénye a közigazgatási tanfolyamon levő jegyző-jelöltek részére adandó ösztöndíjak tárgyában.
4. A nagyméltóságu belügyministerium intézvénye **Karád** kisközségnek nagyközséggé lett átalakulása tárgyában.
5. A nagyméltóságu belügyi ministerium intézvénye az anyakönyvvezetők és helyettesek tiszteletdíja és az állami segély 1900-ik évre szerkesztett zárószámadása tárgyában.
6. A nagyméltóságu belügyministerium intézvénye a községi és körjegyzők nyugdíj-alapjára megszavazandó 4000 korona vármegyei segély tárgyában.

* Erről a századok folyására kiható úggyről tüzesen szól mai számunk második cikkhelye. Szerk.

7. A nagyméltóságu földmivelsügyi ministerium intézvénye a magyar kölcsönös állatbiztosító társaságnál, mint szövetkezetnél a községekben elhelyezett bikák államsegélyvel lett biztosítása tárgyában.

8. Szilágyvármegye átirata az állami alkalmazottak fizetéseinek felemelése tárgyában.

9. Az igazoló választmány jelentése, melylyel az 1902—1907. évekre megválasztott bizottsági tagok névsorát bemutatja.

10. A körorvosok kérvénye, melyben fizetéseiknek a vármegye házipénztára által leendő kezelését kéri.

11. A községek költségelirányzatai és zárószámadatai.

12. A már beérkezett és még beérkezendő a közgyűlés elintézése jogkörébe tartozó ügyek.

13. Főispán ur öméltsága az állandó választmány tagjait 1901. év december hó 2-án tartandó ülésre külön kibocsájtott elnöki körlevelen hivta össze.

Kelt Sátoralja-Ujhely, 1901. nov. 18.

Matolai Etels,
alispán.

4915/901 sz. Zemplénvármegye kir. tanfelügyelőjéről.
Az államilag segélyezett felekezeti iskolák t. előjáróihoz.

A felekezeti iskolai tanítók fizetéseinek kiegészítéséhez, illetve évi ötdösd pótlékaik fedezéséhez utalványozott államsegélyekről szóló, kéllően bélyegelt és az illető tanítók által kiállított nyugták a f. évi augusztus, illetve december hó végeig lévén az utalványozott államsegélyek elszámolásaként a kir. tanfelügyelőséghez beterjesztendők, ezuttal kérem fel a felekezeti iskolák t. előjáróit, hogy a mennyiben az 1900/901 tanévre illetve 1901. polgári évre utalványozott államsegélyekről még eddigelé el nem számoltak volna, erre vonatkozó számadásaikat illetve a tanítóknak az államsegély felvételét igazoló bélyegelt nyugtaikat a folyó évi december hó elejéig hivatalomhoz beküldeni sziveskedjenek.

Egyben kérem a t. előjáróságot, hogy az 1901/2 tanévre felveendő államsegélyekről szóló bélyegtelen s a jövő évi január havi kelettel ellátandó nyugtákat láttamozás végett szintén a f. é. december hó elején méltóztassanak hivatalomhoz beterjeszteni, hogy azok még a december hó folyamán láttamozhatók, az illető iskolai előjáróknak ideje korán megküldhetők s ekként az államsegélyek az 1902. év január első napjaiban felvehetőek legyenek. Megjegyzem, hogy az 1901/2 tanévi államsegélyekről szóló nyugták minden további értesítés nélkül vissza fognak hivatalomban mindaddig tartatni, míg az előző évi államsegélyekről szóló számadások hozzám be nem terjesztetnek.

Beregszászy István,
kir. h. tanfelügyelő.

— sz. 1901. A varannói j. főszolgabirájától.
Pályázati hirdetés.

Járásom tavarnai körében rendszeresített, de lemondás folytán megüresedett, a nagyméltóságu m. kir. belügyministerium 59,498/IX. szám alatt t. Zemplénvármegye közig. bizottságához intézett rendelete értelmében választás útján betöltendő segédjegyzői anyakönyvvezető-helyettesi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A választás folyó évi november hó 30-án délelőtt 9 órakor a körjegyzőségnek székhelyén, **Szedlitzke** községben a körjegyzői hivatalban fog megtartatni. Pályázati kérvények, melyekben a pályázó életkorát, iskolai képzettségét, erkölcsi életét és magyar honosságát, valamint eddigi alkalmazását igazoló bizonyítványok csatolandók, november hó 29-ik napjának délutáni 5 órájáig hozzáam címezve, hivatalomhoz annál is inkább beadandók, mert az elkészen beadott kérvények figyelmen kívül fognak hagyatni.

A megválasztandó egyén a kör községei részéről 200 korona, az állami segélyből pedig 500 korona s így összesen 700 korona javadalmazást fog élvezni.

A megválasztandó segédjegyző anyakönyvvezető helyettesé leendő kinevezése végett a választás után azonnal fel fog a nagyméltóságu ministeriumhoz terjesztetni.

Kijelentem azonban már most, hogy abban az esetben, ha a kör megosztása folytán a körben még egy új körjegyzőség alakíthatnék s a mostan megválasztandó segédjegyző a rendszeresítendő új körjegyzőségre meg nem választatnék, a nagymélt. ministerium fentemlített cendelete szerint a segédjegyző anyakönyvvezető-helyettesi javadalmazásához igéyve nem leendő állása megszüntnek fog tekintetni.

Varannón 1901. évi november hó 15.

Diószeghy, főszolgabíró.

Körösvények.

6167. sz./kig. 1901.

I.

Folyó évi november hó 18-án **Friedmann** Menyhért sátoralja-ujhelyi lakos kárára 2 drb. M. S. P. nyirott bélyegű tehén elszökött és azóta feltalálható nem volt.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz jelentés teendő.

Király-Helmecz, 1901. évi november 21.

Bencsik, főszolgabíró.

740 sz./IV. 1901.

II.

Mikóháza község határában fekvő szőlőhegyen folyó évi november hó 14-én egy darab 8—9 éves, veres szőrű, fehér homloku tehén bitangságban találtatott

Igazolt tulajdonosa az átvétel jránt **Mikóháza** község előljáráóságánál jelentkezék.

Sátoralja-Ujhely, 1901. november 20.

Horváth István, szolgabíró.

305/IV. ki. 1901. sz.

III.

Folyó évi nov. hó 14-én a gálszécsi országos vásár alkalmával **Kassu János** gávai lakos kárára 1 drb. veres szőrű, rövid szarvu tehén elszökött és azóta feltalálható nem volt.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz bejelentés teendő.

2500/I. i. 1901. szám.

IV.

Folyó évi november hó 14-én 14 drb. juh találtatott **Cselej** községben bitangságban és a községi bíró által vétetett gondozásba. Igazolt tulajdonosa felhivatik, hogy ezen körösvény megjelenésétől számított 15 nap alatt a község birájánál annál is inkább jelentkezék, mert ellenesetben a juhek mint gazdátlan jószág, az 1894. évi XII. t. c. 105. §-a értelmében el fognak árvereztetni.

Gálszécs, 1901. évi nov. hó 18-án.

Fischer br., tb. főszolgabíró.

3702. sz./I. 901.

V.

Smajda József Megyasszó községhez tartozó györgymajori ceseléd tehene 8 éves, fehér szőrű, folyó hó 7-én a szerencsi vásáron gazdájától elszaladt és azóta meg nem került. Körözését elrendelem.

Szerencs, 1901. nov. 17.

Bárczy, szolgabíró.

2790. sz./rk. 1901.

VI.

Folyó hó 22-én délután 3 óra tájban **Sátoralja-Ujhelyben**, a **Széchenyi-téren**, elveszett egy kettős fonott tiszti aranylánc, melynek mindkét vége gyöngyszemekkel van kirakva. Megtalálóját jelentkezék a rendőrkapitányi hivatalban.

2777. sz./rk. 1901.

VII.

Linszky József sátoralja-ujhelyi lakos vincellér egy darab öt hónapos, szöke szőrű ártány malaca **Májuskút-uteai** lakásáról eltévedt. Körözését és eredmény esetén értesítését kérem.

Sátoralja-Ujhely, 1901. nov. 23.

Schmid Lajos, rendőrkapitány.

A szerkesztő postája.

Ki néztem . . . Búsán dalol . . . Olgához. Olgának. Áva vagyok. Vig dalt! Régen. Életem e. vorsek nem ütök meg a mértéket.

G. B. — Tokaj. Lekészt.

H. — Sztropkó. Ugy történt, mint kívánta. Az illető jegyző ur igen helytelenül cselekedett, mikor a lap-példányokat magánál visszatartva, halomra gyűjtötte és a községek biráinak ki nem osztotta. Ha jóvendőre is így lenne, feleletre fog vonatni.

T. S. — Kolozsvár. A visszontlított közös studentszobát köszöntés nevében is, ki téged köszöntelek szerettelt.

U. E. — Sztropkó. Elküldöttem K-ra.

B. — L. Bénye. Ugy történt, a hogyan kívánta.

A Parnasszus fejedelméi. Örömmel soroltam közlendőink közé.

Z. A. — Spatak. Kiszedve jövő számunkra maradt.

M. L. N. Rozvány. Kérjük: legyen szives eljárni küldött levelünk értelmében!

H. Tokaj. Ugy csak a „Nyil-tér”-ben jöhetett volna egy, t. i. csak a lényegét reprodukálva, reméljük, hogy szintén megfelel az önk intenciójának.

B. — K. Lelesz. Atküldöttük a rovatvezetőnek, mert ő hozzá tartozik.

K. P. — Abara. Köszönöm a szives tudósítást. Bealkalmazom az „Adalékok Zemplénvármegye Történetéhez” c. havi folyóiratunknak 1902. évi január havi füzetébe.

Kassai egyetem. Az „Ark”-ból böngészzen hozzá egy kevéske zempléni historikumot. Szirmay Antal is onnan került ki.

K. K. — Bély. Igen köszönöm. Mielőbb leközlöm.

Bál a sporherd körül. A mi sava-borsa lenne az e fajta karcolatnak, t. i. az egészséges, üde, falusi humor, hiányzik belőle. Azért: sporherdbe kerül.

Cryptogamia. Nem közöljük.

Feloldó szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza

Kiadó-tulajdonos: **Eblert Gyula**.

Czepléden
Unghváry László
300 holdas szőlőtelepe és gyümölcs-faiskolájának, valamint borüzletének részletes árjegyzéke megjelent s ingyen és bérmentve küldetik. Saját termései 2-szer fejttét kitűnő új bor ára 18 frittól felfelé. Hordóval szolgálhatok.
Viszonteladók kerestetnek.

Erdő eladás.

A gálszécsi ref. egyház tulajdonát képező Lipina erdőbeli 3 kat. holdból álló erdő, melyben 30% haszonfa található f. évi november hó 30-án d. e. 11 órakor magánárverés útján a helyszínén eladatik.

Dr. Eperjesy Lajos,
ügyvéd, egyházgondnok.

Tk. 3679/1901. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Tokaj-hegyaljai takarékpénztárnak Sinka Mihály elleni 36 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbírósa területén lévő Tokaj községben fekvő a tokaji 1372. sz. tjkvben 83 hr. sz. alatt foglalt ingatlanból a Siuka Mihályt fele részére az árverést 1078 koronában megállapított kikiáltási árnál elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1901. évi december hó 2-ik napján** délelőtt 10 órakor ezen tkvi hatóság hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsártnak 10°,-át vagyis 107 kor. 80 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság 1901. évi szeptember hó 6-án.

Plathy, kir. jbiró.

Szoba fűtésre

ajánlok **szalon kőszentet** ugyszinten I-ső rendű **kokszt** házhoz szállítva jutányos ár mellett.

Tisztelettel

Klein Géza, Papsor-utca.

Csödtömeg eladási hirdetmény.

Blau Mór tokaji közadós csödtömegéhez tartozó a csödleltárban 1-789. tétel-számok alatt 6528 kor. 96 fill. becsértékben összeirt rövid és rőfös áruk, vásárbódé és bolti felszerelvények a csödválasztmány határozata folytán ajánlati uton eladatnak, miért is felhivom a venni szándékozókot, hogy ajánlataikat folyó évi december hó 2-ának déli 12 órájáig bezárólag a becsérték 10°,-jének óvadékul készpénzben letétele mellett alólirottnál nyujtsák be.

A választmány fenntartja abbeli jogát, hogy az ajánlatok sorsa felett a folyó év december hó 2-án d. u. 3 órakor Tokajban tartandó ülésen szabadon döntsön és megfelelő ajánlat hiányában az eladást más alkalmas módon eszközölhesse.

A leltár alólirott ügyvédi irodájában az áruraktár a helyszínén tömeggondnok közbenjöttével mindennap a délutáni órákban megtekinthető.

Kelt Tokajban, 1901. november 14.

Dr. Engel Jakab,
tömeggondnok.

765/901. V. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirott bírósági végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 109. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhely kir. törvényszéknek 1188/901. számú végzése következtében vb. Köhn és társa cég csödtömegéhez tartozó a csödleltár 289-313 t. a. összeirt 941 koronára becsült házi butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen a tokaji kir. járásbírósa 1901. évi V. 172/3. számú kiküldő végzése folytán Tokajban Köhn Áron lakásán leendő es közlésére **1901. évi december hó 2-ik napjának d. e. 9 órája** határidőül tüzetik és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Tokajban, 1901. november 10-én.

Faragó József,
bir. végrehajtó.

Eladó

40 darab másfél éves tovább hizlalásra alkalmas makkon javított sertés. Bővebb felvilágosítást nyujt a **csörgői uradalom** intézősége. (Posta helyben.)

Tk. 4331/1901. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecezi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Szabó Erzsébet férj. Mihály Jánosné végrehajtást szenvedő elleni 256 kor. 10 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék a király-helmecezi kir. járásbírósa területén lévő Karcza község határában fekvő a karczai 82-ik számú tjkvben 428/b, 457-458 hr. sz. alatt felvett ingatlanból a 4. sorszám alatt Szabó Erzsébet férj. Mihály Jánosné nevének álló 1/4 rész birtokjuttalék 102 korona, továbbá a 82. sz. tjkvben időközben a karczai 134. sz. tjkvbe átvitt és 64, 65, 66/b, 459/b, 489/b, 731/b, 769 - 770/b, 852/b, 1010/b, és 1087 - 1088/b. helyr. számok alatt felvett ingatlanokból B. 4. sorszám alatt a Szabó Erzsébet férj. Mihály Jánosné nevének álló 1/4 rész birtokjuttalék 614 koronában ezennel megállapított kikiáltási árnál az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1901. évi december hó 5-ik napján** délelőtt 10 órakor Karcza község bírói házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok b. csártnak 10°,-át vagyis 1. 10 kor, 20 fill., 2. 61 kor. 40 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. törvényczikk 42-ik §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1. 3333. sz. a kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmecczen, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi szeptember hó 25-én.

Bodnár, kir. járásbíró.

1856/I. 1901.

Árverési hirdetmény.

Az alulirt előljároság közhírré teszi, hogy Olasz-Liszka város mint erk. testület tulajdonához tartozó s a Bodrog folyón alkalmazott kompon és uszódhídon 1902. év január 1-ső napjától számított három év alatt gyakorolható vámszedési jogosultság 1200 korona kikiáltási ár mellett **1901. évi november hó 28-ik napjának** délelőtti 9 órakor tartandó nyilvános árverés alkalmával lesz haszonbérbe kiadva.

Árverési feltételek az előljároságnál bármikor megtekinthetők.

Olasz-Liszkan, 1901. évi november 11-én.

Kolozsy Ferencz,
jegyző.

Nagy Kálmán,
főbíró.

Egy tanuló

azonnal felvétetik Grünberger Mór, órás és ékszer üzletében Sátoralja-Ujhely.

Épületek, ingóságok, termények

tűz és jégkár elleni biztosítására,

továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánlkozik :

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

Megjelen s kiadóhivatalankban
már e hét folyamán kapható lesz :

»ZEMPLÉN«
NAPTÁRA

AZ
1902-ik évre.

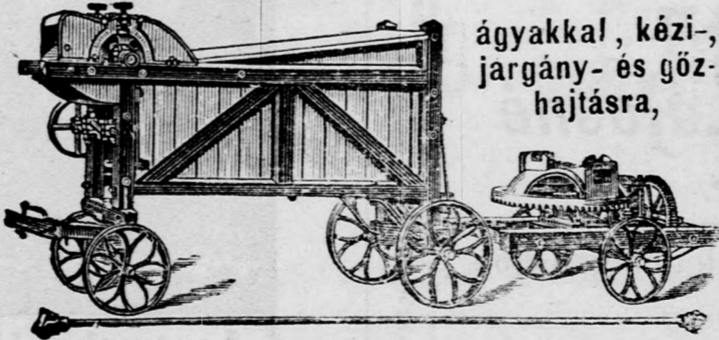
TIZENKILENCEDIK ÉVFOLYAM.

Ára 80 fillér.

Az elismert legjobb és legkitünőbb
Aczél ekék 1, 2, 3 és 4 baráz
dásuak
Rét, moha, tagozott és diagonal Boronák
Gyűrűs és sima aczél lemez, földi hengerek,
Agricola vetőgépek,
Arató-gépek
fünek, herének,
Szénagyűjtők és arató gereblyék, Szénafordítók,
Szabad.-aszaló készülék gyümölcs és főzeléknek,
Bor és gyümölcs satók,
Gyümölcs és szőlőzuzók és bogymorzsolók,
Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő
„SYPHONIA“,
Tormáncs és vértetű pusztításra
Szállítható takarék tűzhelyek,

Cséplőgépek

szabad. új Kéngyűrűvel ellátott görgős csap-

ágyakkal, kézi-,
jargány- és gőz-
hajtásra,

Járgányok

1-6 vonóállat befogására,

Legújabb gabona tisztító-rosták,

Trieurék és kukorica morzsolók

Szecska vágók, darálók répvágók

Széna és szalmaresek nyugvók és szállíthatók,
valamint minden más fajta gazdasági gépeket

legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek.

Alap. 1872. BÉCS, II/I. Taborstrasse 71. 750 munkás.

Kiüntelve több mint 400 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. Képviselek és viszont elárusítók kerestetnek.

Haszonbérbe adandó

1902. évi október 1-től számítandó 9 évre a Ghyezy József ur és neje ónagysága tulajdonát képező s Gálszécs, Kohány és Gerenda községek határaitban fekvő mintegy 946 hold (á 1200 □ öl) szántóföld és 44 kaszás rétből álló s ez idő szerint is haszonbérben levő birtok megfelelő lak és gazdasági épületekkel

A haszonbérlethez tartozik a haszonbérbeadók tulajdonát képező dargói erdőben a birkával és sertéssel való legeltetés is.

Kivánatra bővebb felvilágosítást ad, kinél egyszersmind haszon bérleti feltételek is megtudhatók

Dr. Novák István ügyvéd,
Gálszécsen.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és esemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditsch-ia esemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer esemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeiek. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Szines fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely ninesen az a ház, vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, puszán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll: kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgáltatást tesznek. Czím:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Mindenki csodálkozik

hogyan vagyok képes ily
bámulatos olcsó árban

eladni mint pl.

Egy amerikai nikél rem. órát szépen diszített tokkal 2 frt 45 kr.

Egy finomabb schweizi rem. órát 3 frt 50 kr.

Egy 3 fedeles nikél rem. órát. (nagyon erős) 4 frt 80 kr.

Egy 3 fedeles tula rem. órát 5 frt 50 kr.

Egy fekete aczél vagy ezüst női órát 4.50-től 6 frt-ig.

Egy ezüst rem. órát 3 erős fedéllel 5 frt 80 kr.

Egy ugyan ilyen de finomabb 6 frt 50 kr.

Egy nagyon erős és finom anker rem. ezüst órát 8 frt.

50-től. — Azonkívül mindenféle arany és ezüst ékszer

tárgyakat rendkívül olcsón, pl. egy pár arany fűgő 1

frt 50-től, egy arany gyűrű 2 frt 20 krtól feljebb s a

Minden nálam vásárolt óráért 2 évi jótállást vállalok.

Vidéki megrendelést 3 szor naponta eszközölök s a

nem tetsző áruért a pénzt vissza adom, vagy más tárgy.

ért becsérelém.

Tört arany és ezüst tárgyakat veszek vagy becsérelék.

Zinner Vilmos,

mű órás es ékszerész.

Sátoralja-Ujhely, (a központi kávéház mellett)

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhírnévű vendéglőmben kitünő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,

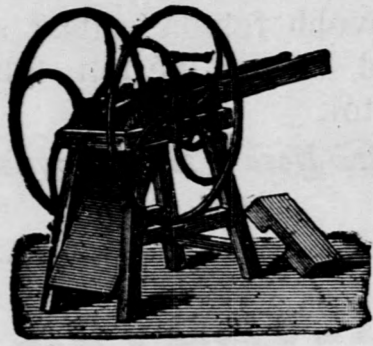
S.-A.-Ujhely Korona u.

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje Kassán, vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemeltartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecs kavágókat kézi vagy járgányhajtásra.

Répavágókat és tengeri morzsolókat.

Olajsajtókat és olajmag pörkölőket.

Örlő és daráló malmokat. Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket.

Olajmag zuzókat.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Henze-főzők, kavarázó készülékek, maláta és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénknék gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

Vagyon 1900 december 31-én

1.687.840,168.45 frank

Biztosítási állomány 1900. december 31-én

5.914,496,829.12 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Károly-körút 26.

Főügynökség Zemplénnvármegye területére

Klein Arthur és Klár Andornál.

Legnagyobb czipő- és uri divat raktár.

Halász Herman

ezelőtt özv. Rózsásy Lajosné

Sátoalja-Ujhely, főtér.

Czipők csak a legjobb anyagból a legelegánsabb alakban nálam olcsón beszerezhetők.

Egyedüli raktár a gomb, fűzős és zugg nélküli „Triumph” czipőknek, mely egy érintéssel fel és lehuzható.

Óriási választék

uri divat-czikkokban,

u. m. legfinomabb férfi és fiu bel- és külföldi kalapokban, finom fehér és színes ingek, gallérok, kézelők és a legizlésebb nyakkendőkben, olcsó árakban.

Izléses séta- és táncz spangeres czipők.

Elismert legjobb

Czipő-krémek

minden színben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Fájós és tyukszemés lábakra kitűnő czipők.

Óriási választék czipőkben és uri divatban.

Kitűnően kezelt

Hentes áruimat

a t. cz. vevő közönség ssives figyelmébe ajánlom

Friss olvasztott szalonna zsír	kilója	1 kor. 12 fill.
” sótalan szalonna, zsirnak való ”	”	1 kor. 04 fill.
Uj sós szalonna	”	1 kor. — fill.
Füstölt szalonna szeletben	”	1 kor. 12 fill.
” ” tábla	”	1 kor. 16 fill.
I-ső rendű pörkölt paprikás szalonna	”	1 kor. 36 fill.
Füstölt kolbász	”	1 kor. 50 fill.

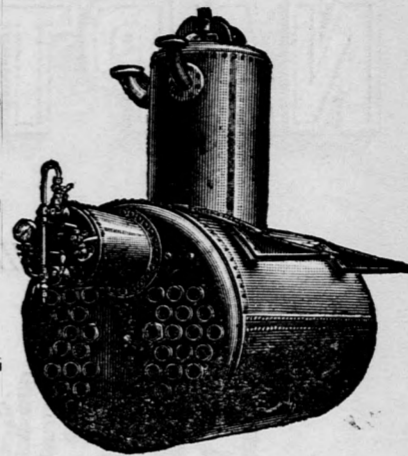
Nagybani vételnél árengedmény.

Megrendelhető

KARNER JÓZSEF,
hentes üzletében Nyiregyházán.

Alapítva

1866

Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje

Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,

Szesztartályokat,

Viztartályokat,

Gőzgépeket,

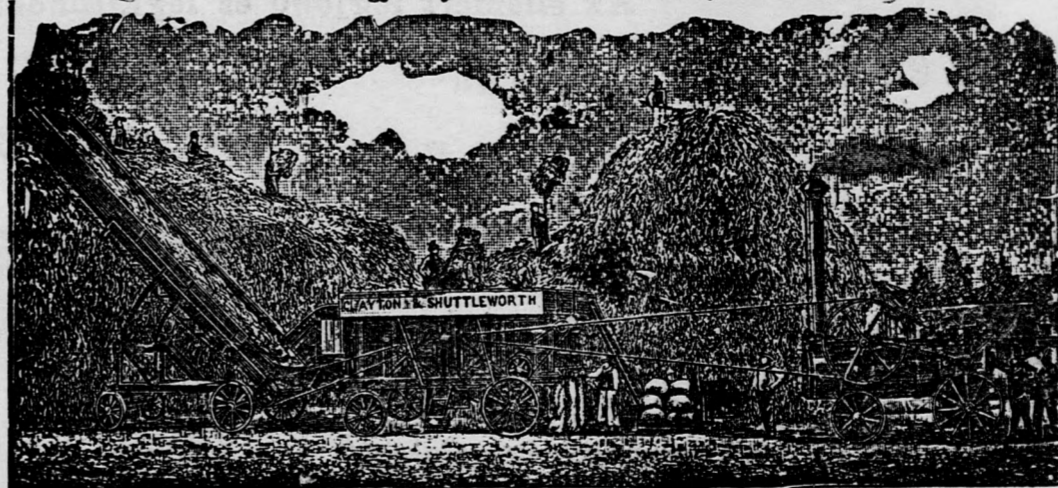
szeszgyár berendezéseket,

Malomberendezéseket,

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 és 12 lóerőig, továbbá járgány-eséplőgépek, lóharc-eséplők, tisztító-rosták, konkolyosók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecs kavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálókat, örlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.